

PARTE HARTU

HERRITARREN HITZA

MINDLAB: FROM A
CREATIVE PLATFORM TO
AN ENABLER OF A NEW
PUBLIC SECTOR CULTURE

3

Udal eta elkarte parte-
hartzaileak Gipuzkoan

4

Gipuzkoa Delibera

6

La Participación a
debate

8

Gipuzkoak Parte-
Hartzen du

12

I. HERRITARREN PARTE-HARTZE KONGRESUA I. Congreso Participación Ciudadana

2017ko AZAROAREN 23/24
23/24 Noviembre 2017

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

ETORKIZUNA
ERAIKIZ
Construyendo el futuro
de Gipuzkoa.

Gaur hasten dugun bezalako kongresu interesgarri batera etortzea. Horregatik, eta beste ezer baino lehen, eskerrak eman nahi dizkiot PARTE-HARTZAILE guztiak.

Mundua azkar, sakon eta asko ari da aldatzen. Mundu konplexu eta elkardependiente bizi gara. Eta duela ez hainbeste urte, oso ziur genituen eskema, sistema eta sinesmen askok ez digute jada balio. Gure beharrian kolektibo asko eta munduko gai eta eztabaida zentral asko ere aldatzen ari dira. Eta horiei erantzuteko POLITIKA behar dugu, bai! Baina batez ere, politikan berrikuntza behar dugu.

Gure herri eta auzoetan, gure gizartean begiratu, erronka berriak antzematen ditugu: gizartearen zahartzea, ekonomiaren lehiakortasuna, ekologia, ezagutzaren sarea indartzea... Horiek badira gure kezka eta beharrak. Baina horiekin batera, munduko beste gai batzuek ere eragiten digute, errealitate berri batzuek ere eragiten digute. Eta begi-bista zabaltzen badugu, are gehiago antzematen ditugu mundu aldakor eta konplexuan erronka berriak: Europar Batasuneko antolakuntza, Kataluniako prozesu politikoa, Brexit-aren gaia, errefuxiatuen krisia, energiaren gaia, xenofobia berriak, klima aldaketa, jihadismoa, uraren gatazka, erlijioen arteko harremana, eta abar.

Horiei erantzuteko ezinbestean behar dugu politika. Oso oker eta arduragabe jokatu genuke, horiei erantzuna politikarik gabe eman behar zaiela pentsatu bagenu. Agenda eta eztabaida publiko berriak daude munduan eta gurean. Eta modu berrietara, politika berrituz, erantzun behar diegu horiei.

Pero, ¿cómo se hace? Profundizando en nuevos modos de gobernanza, entre otros. Y para ello, nuestra apuesta, nuestro principal proyecto, es ETORKIZUNA ERAIKIZ.

Etorkizuna Eraikiz responde a la necesidad de cambiar el modo de hacer política para acercarnos a la gente

Es el nuevo sistema de gobernanza para que la Diputación Foral de Gipuzkoa se relacione y, sobre todo, trabaje en colaboración con la sociedad guipuzcoana, las asociaciones, las empresas, la red de conocimiento y la ciudadanía del territorio. Una colaboración que pretende responder a los retos de futuro de Gipuzkoa. Precisamente, se trata de una amplia plataforma creada para poder responder conjuntamente a los nuevos retos públicos y políticos a los que se enfrenta el mundo, pero también nuestro territorio. Una herramienta necesaria para lograr el bienestar de nuestro futuro.

Es bien conocido que las dos prioridades de la Diputación Foral de Gipuzkoa son construir el futuro y promover la economía.

Estamos convencidos de que el bienestar de nuestro territorio y de la sociedad guipuzcoana solo se puede lograr a través del desarrollo y la competitividad económica, que el desarrollo de la economía es el medio para lograr nuestro principal objetivo: que todos los guipuzcoanos y todas las guipuzcoanas podamos gozar de una vida lo más plena y satisfactoria posible. No a cualquier precio ni de cualquier manera, sino siendo socialmente responsables y solidarios. Siendo competitivos también socialmente. Y es por eso por lo que nos aferramos a un sueño alcanzable: Hacer de Gipuzkoa uno de los territorios con menor desigualdad en el Mundo.

Y estamos también plenamente convencidos de que nuestro futuro sólo lo podemos y debemos construir nosotros mismos. De que, en este mundo tan acelerado, cambiante e incierto, hoy es más necesario que nunca que asumamos la responsabilidad como ciudadanía de encauzar nuestro futuro. Porque, en efecto, cuando en nuestro entorno, en Euskadi, en Europa y en el Mundo se están produciendo profundas y rápidas transformaciones, es preciso que los guipuzcoanos y guipuzcoanas actuemos con lucidez y presteza, para que el bienestar actual no nos nuble la mirada hacia los retos y dificultades que se nos presentan de cara al futuro.

Es hora de que Gipuzkoa ponga sobre la mesa una nueva agenda política. Los principales retos de la sociedad guipuzcoana hoy son responder con antelación y acierto a las grandes variables que condicionan nuestro bienestar: llevar a buen puerto las transformaciones que posibiliten la competitividad de nuestras empresas, responder de manera integral al reto del envejecimiento de nuestra sociedad, profundizar en la igualdad de hombres y mujeres, promover políticas de conciliación para el desarrollo pleno de las personas, aumentar las tasas de natalidad, crear empleo de calidad, promover nuestra lengua, desarrollar nuestra cultura e identidad, crear y atraer talento, promover políticas sociales que reduzcan las diferencias sociales y las situaciones de exclusión...

Avanzar en ello depende de esto, sólo será posible si trabajamos conjuntamente y de forma deliberativa, en la creación de nuevas formas de trabajar, más participativas, más colaborativas. Queremos favorecer una mejor comunicación y colaboración entre los distintos agentes, instituciones, entidades y ciudadanía para que el desarrollo de relaciones estables y duraderas.

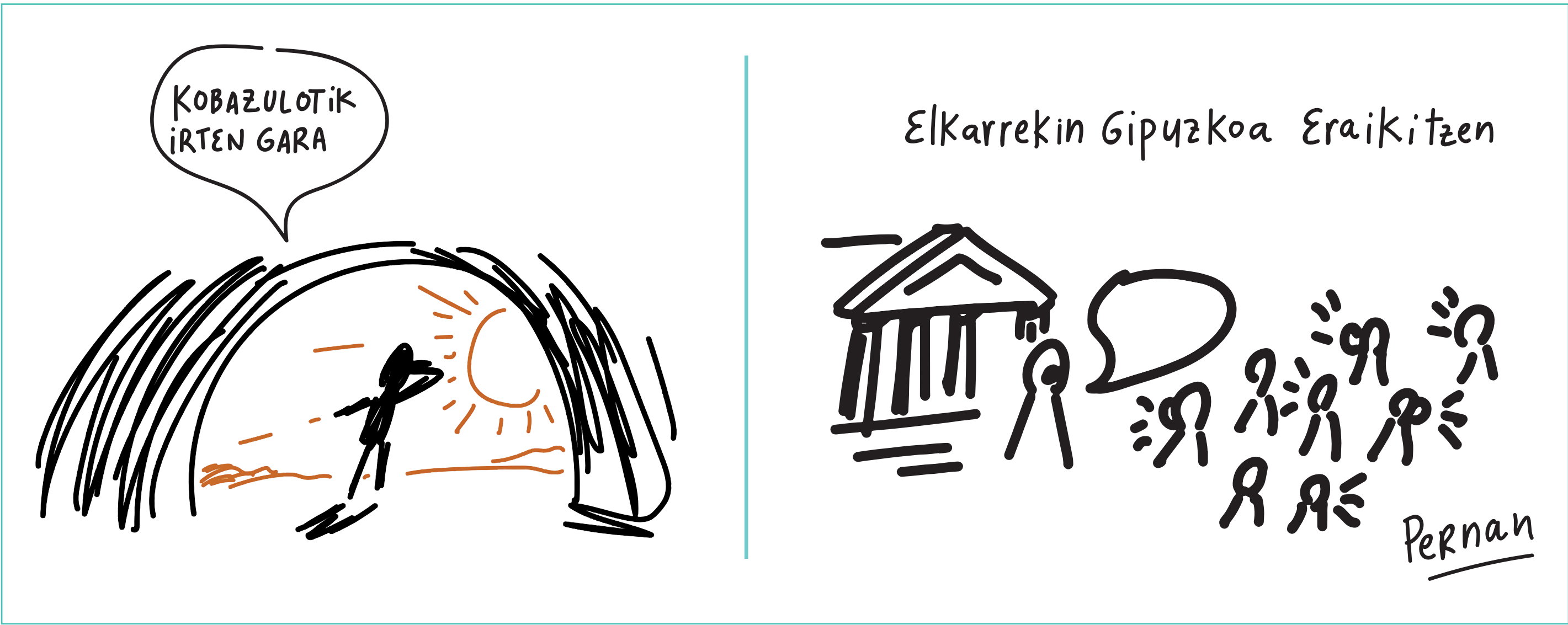
Kongresu hau espazio ezin hobea izango da Gipuzkoaren etorkizuna elkarlanean eraikitzeko. Gure buruari galderak egiteko eta hausnartzeko espazioa, politika garai berrietara egokitzeko, eta agenda publikoa herritarrekin partekatzeko, modu parte-hartzaileagoan. Etorkizuna Eraikizek ezin du existitu Partaidetzarik gabe, Partaidetza duelako oinarri. Hori delako politika herritarrei gerturatzeko, eta herritarrek erabaki publikoetara gerturatzeko modu bakarra.

Mila esker denoi, eta bereziki ponente gisa ikastaro honetan parte hartuko duzun: Thomas Prehn, Sandrine Molinard, Anja Heidelberger, Joseba Muxika, Xabier Barandiaran, Ernesto Ganuza, Pedro Ibarra, Jone Martinez, zinegotzi eta alkateak eta Imanol Lasari.

Etorkizuna gure esku dago, etorkizuneko lurraldearen ongizatea gure esku dago. Elkarrekin eraiki dezagun.

Eskerrik asko.

Markel Olano
Gipuzkoako diputatu nagusia

MINDLAB: FROM A CREATIVE PLATFORM TO AN ENABLER OF A NEW PUBLIC SECTOR CULTURE

INNOVATION IN THE PUBLIC SERVICES

IGONE GUERRA
Sinnergiak Social Innovation

In 2001, the idea of creating an internal “incubator” to promote creativity and innovation arose within the Danish Ministry of Economic Affairs. Partially motivated by the questioning of a group of outstanding academics who asked about the place of innovation in the public sector and about the influence of the laboratory of the Swedish company Skandia Future Center. This idea materialized formally with the creation in 2002 of Mindlab.

‘where does innovation live in your Ministry’? As the Ministry in charge of fostering innovation in the private sector, it was difficult not to accept the challenge that it should also ‘take its own medicine’; and show the way forward by incorporating innovation as a core organisational practice.

Currently, Mindlab is an intergovernmental innovation unit that involves the public sector in the creation of new solutions to challenges and opportunities that society faces. It is also a physical space, a neutral zone for innovation, creativity and collaboration.

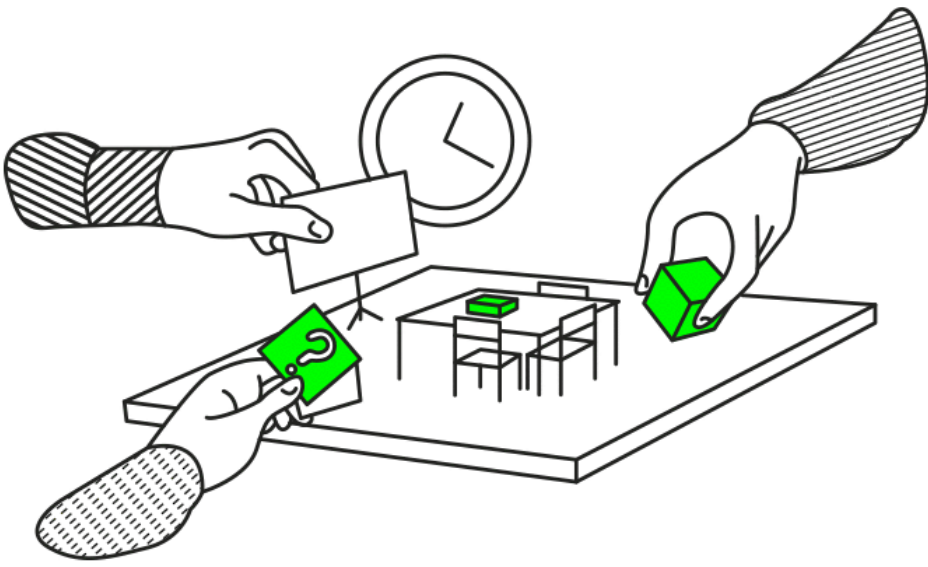
MindLab is decisive to help from within the public administration, decision-makers and public servants to adopt the perspective of the citizen in the definition of solutions, using this approach as a platform to co-create better ideas

They are a part of three ministries and one municipality: Ministry of Industry, Business and Financial Affairs, the Ministry of Employment, the Ministry of Education and Odense Municipality and we form a collaboration with the Ministry for Economic Affairs and the Interior. The group of owners cover broad policy areas that affect the daily lives of virtually all Danishes people. Entrepreneurship, digital self-service, education and employment are some of the areas they address.

A political laboratory is not a source of desires, where you can find solutions to all public problems. A common vision focused on how to strengthen government or public services is the essential basis on which a functional, creative and healthy political laboratory should be built.

The creation of the work areas of a political laboratory can take many directions: from a behavior-based approach to a user-centered approach. The important thing is to choose a focus to begin with.

“Innovation labs must transform from being facilitators of process and service design to enablers of the cultural change in the public sector, for innovation to disseminate as a culture of practice and leadership”.
Thomas Prehn, 2015

THE JOURNEY OF DENMARK'S MINDLAB

Six Generations of MindLabs

3rd generation 2010 -2011

Mindlab as a Catalyst of an International Movement

At this stage, an increased demand emerged from international governments, public organizations, research institutions and other actors to incorporate innovation into their public activities. In response, MindLab invested heavily in raising awareness and creating an extended international community of innovation practices. At the same time, Mindlab was facing a stage of internal reflection to redefine its mission that would allow it to overcome “the challenge to the system” towards “co-worker of the system”.

1st generation. 2002 -2006

Mindlab as a Creative Platform

This stage was characterized by placing the focus on the interior physical space seemingly innovative and radically different from MindLab. This space had the practical purpose of being a place capable of bringing together people from all sectors and organizations in workshops. Its main objective was to move from the “meeting culture” to the participation of people in “collaborative problem-solving activities”.

2nd generation 2007 - 2009

Mindlab as User Oriented Innovation Unit

In this second stage, Mindlab focused on a long-term approach to user orientation, creating new solutions through qualitative knowledge of people's concrete experiences and their interaction with public services. As this year 2007 begins, Mindlab is constituted as an intergovernmental unit between the Ministries of Taxation and Economy and Commercial Affairs.

5th generation 2014 -2015

Mindlab as Developer of Capacity

At this stage, the function of MindLabs focused increasingly on working systematically with the creation of capacity for change in the ministries to guarantee better results of the political initiatives. In particular, MindLab plays a key role in creating a new mindset for the formulation of policies of the Ministry of Employment through a combination of activities, research and leadership training. These efforts were also supported by an explicit research agenda that focuses on linking the results of more innovative policies and practices.

4th generation 2012 -2013

Mindlab as Strategic Change Partner

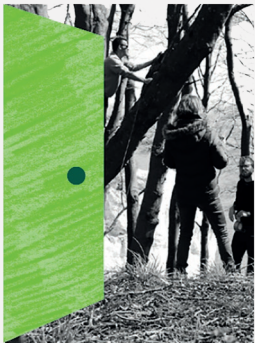
At this stage, the objective is to become a better strategic change partner for the ministries. In order to achieve this goal, a new work program outline was built around important challenges, agendas and policy areas in the ministries. MindLab also acts proactively: to connect the content of the new governance platform with the work, methods and research agendas that MindLab, with a human-centered approach, could approach in an innovative way.

6th generation 2016 - from now

Mindlab as Enabler of a New Public Sector Culture

At the current stage, the main focus is how innovation disseminates, not as a process or facilitation, but as a culture of practice and leadership in the public sector, so that the public sector overcomes the obstacles of modern society and creates a qualitative value for citizens and businesses.

“The great challenge is to make innovation a strategic leadership priority”, MINDLAB

Udal eta elkarte parte-hartzaileak Gipuzkoan

2016ko ekitaldian Gipuzkoako udalerriek eta herritar elkarteek sustaturiko prozesu parte-hartzaileak

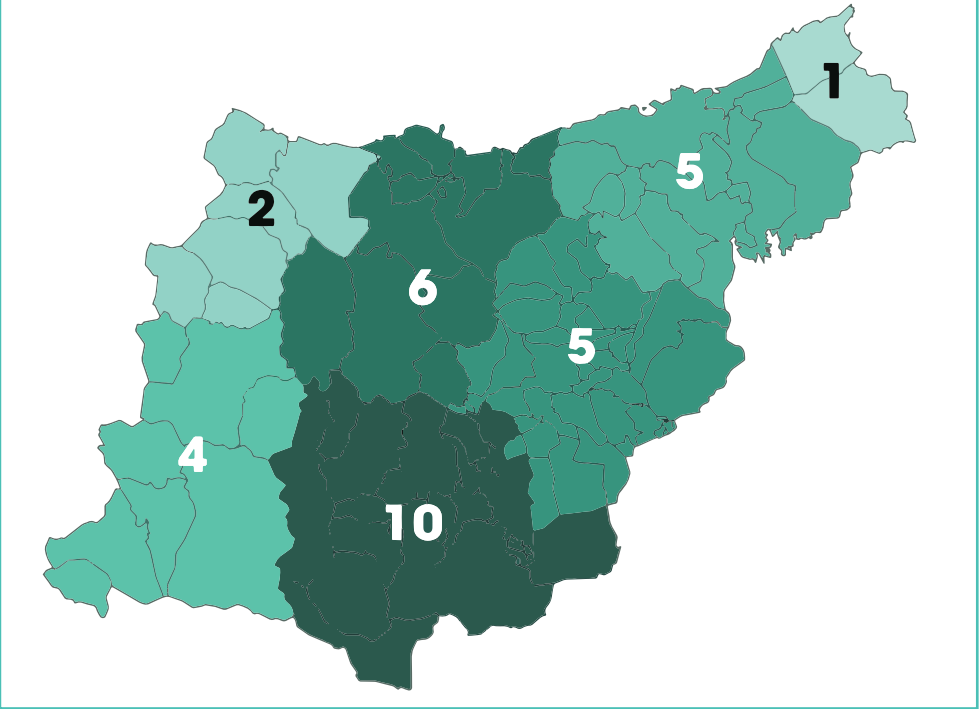
HERRITARREN PARTE-HARTZE ZUZENDARITZA GFA

Gipuzkoako Foru Aldundiak Gipuzkoako herritarren partaidetza sustatzeko udalei eta herritar erakundeei zuzendutako diru-laguntzak bere fruituak izan ditu. 2016ko deialdiaren zuriaketekin hasita, deialdiaren balantzea egiteko momentua da.

Udalei zuzendutako diru-laguntzaren xedea da Gipuzkoako udalerriak diruz laguntzea, batetik, herritarrek esparru publikoaren kudeaketan eta erabakietan parte hartzeko duten eskubidea bermatzeko, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun baldintzak ziurtatuta; eta, bestetik, udalek herritarren parte hartzea sustatzeko duten gaitasuna indartzeko.

Deialdiak jarduteko lehentasuneko esparru gisa identifikatzen ditu ondorengo hauek: aurrez aurreko partaidetza espazioak eta teknologia berriak ahalik eta era egokienean integratzea, eraginkortasunez eta aldi berean; udalean gobernu ona indartzea eta finkatzea, eguneroko kudeaketan printzipio hauek txertatzen dituztelako: arrazionalizazioa, sinplifikazioa, efikazia, efizientzia, irisgarritasuna, gardentasuna eta herritarren inplikazioa hausnarketa prozesuetan; eta udalaren formazioa, ikaskuntza eta gaitasuna, herritarren parte-hartzearen ingurukoa, indartzea.

Udalek herritarren parte-hartzea sustatzeko egindako prozesuak

Aipatu beharra dago, urtez urte gero eta gehiago direla parte-hartzea helburu duten proiektuak, hau da, parte-hartzearen ikuspegi integrala dutenak. Horien artean sailkatzen dira udalaren egitura, parte-hartze plana edo ordenantza eta partaidetzazko aurrekontuak lantzen dituztenak. 2016ko deialdian udalek aurkeztutako proiektu guztien %36 osatzen zuten hauek. Gainerako prozesuetan, parte-hartzea beste prozesuen lagungarria da.

Gipuzkoako herritarren partaidetza sustatzeko udalei zuzendutako diru laguntzen 2016ko deialdiaren baitan, 33 prozesu partehartzaile egikaritu ziren pasa den ekitaldian zehar. Mapan ikusi daitekeen moduan, eta eskualde bakoitzak duen udalerri kopurua aintzat hartuta, lurraldean zehar prozesuen banaketa orekatua egon zela esan dezakegu.

%47

%53

Guztira 8.900 herritar baino gehiagok parte hartu dute udalek bultzatutako prozesuetan.

Parte-hartzea helburu izan dute proiektuen %36ak eta gainerakoetan lagungarria izan da.

Gipuzkoako udalerriek egindako partaidetza prozesuak hainbat alorretakoak izan dira. Horietatik askok parte-hartzea izan dute helburu integral, baina izan dira haur, nerabe eta gazteak, aurrekontuak, plan estrategikoa eta hirigintza landu dituzten udalerri bat baino gehiago ere.

herrigintza

parte-hartzea

plan
estrategikoa

ingurumena

proiektuak
lehenestea

hondakinak

gizarteratzea

komunikazioa

agenda 21

aurrekontuak

auzoak

berdintasuna,
euskara eta
kirola

haur, nerabe
eta gazteak

hirigintza

kultura

Herri hezitzaileak	Oinherri	Zestoa
Mutrikuko euskaltzaileen jabekuntza	Bai txo!	Mutriku
Debako euskaltzaileen jabekuntza	Zuhatza euskara elkartea	Deba
Etokizuneko Gipuzkoa	Eusko Ikaskuntza	Zerain - Bergara
Ametza: guztion auzoa artearen bidez eraikitzen	Landetxa	Irun
Deman Thaj Letu! (eman eta jaso!)	Kale dor kayiko	Bidasoa - Goierri
Guztionez arteko sorkuntza	San Agustin	Azpeitia
Bergara elkarrekin blai-blai	Airez	Bergara
Guneak Zabaltzen Donostia	Politki	Donostia
Zerain etorkizunari begira	Zerainlab	Zerain
Arrasatek hezi	Txatxilipurdi	Arrasate
KA: kultura alternatiboa	Jam espresio kulturalaren promozioa	Donostia

Gipuzkoako herritarren partaidetza sustatzeko herritar erakundeek egindako proiektuak

Erakundeen kasuan berriz, xedea demokrazia parte-hartzaileko esperientzien garapena sustatzea da, hain zuzen ere, herritarren inplikazio aktiboaren bidez, herritarren jabekuntza bilatuko dutenak beraien parte-hartze politikoa indartzeko eta bizitza kalitatea hobetzeko. Lehentasuna ematen zaie ezaugarri hauek dituzten esperientziei: partaidetza prozesu eta espazio plural eta zabalak inplementatzen laguntzen dutenak, eta jende askoren eta gizarte alor ezberdinetakoen parte hartzea ahalbidetzen dutenak; partaidetzari dagokionez herritarren prestakuntza, ikaskuntza eta ahalmena indartzen dutenak, eta gizalegezko jokabideei buruzko informazioa eta sustapena azpimarratzen dutenak; eta gizarte kohesioa sustatzen dutenak. Horien artean ere, gero eta gehiago dira parte hartzea helburu duten proiektuak, aurkeztutakoen %45, hain zuzen ere.

Praktika onak Gipuzkoan

Eltzia: egiteko modu bat

OÑATIKO UDALA AYUNTAMIENTO DE OÑATI

Oñatin Eltzia izeneko proiektu bat jarri dugu martxan. 2013. urtean herriko zenbait kultur elkarte euren jarduera sozio-kulturalak aurrera eramateko lokal bila ari ziren.

Zer egin genuen? Lokala eskatu eta emateko dinamikan sartzea zen aukera bat. Bigarrena, proiektu kolektibo zabalago baten parte izateko gonbidapena luzatzea zen. Proiektu kolektibo hori garatzeko hautatu genuen espazioak potentzialitate handia zuen komunitate garapenerako, elkarlanerako, autoeraketarako, 6.000 metro karratu mundu bat da hutsik badago, baina pentsa edukiz, jende eta sorkuntzaz betez gero zenbat mundu diren! Halako proiektu batek, eremu lokalean garatzeko sekulako potentzialitatea du, kolektibotasuna elkarrelikatzeaz gainera, gertutasuna aktibo bezala balia daitekeelako. Albert Einsteinen ideia ekarri nahi dut hona: *emaitza ezberdinak nahi badituzu, ez egin beti gauza bera.* Horretan saiatu ginen. Herriko talde antolatuei baino gehiago, kolektibo gisa identifikatzen den jendarteari zabaldu zaizkio ateak. Herriak daukan aniztasunaren isla da hori, hartu eta ematera ohituta dagoen jendarte aktiboaren partaide dira. Baldintza bakarra jarri genien hauei: irabazi asmorik ez izatea, ekimenaren oinarri eta printzipioekin bat egitea eta kudeaketan bat gehiago izatea.

Nola gauzatzen da hori egun? 3 urte iraun dituen definizio fase batek jarri ditu gaur

egungo kudeaketa ereduaren oinarriak. Eta laburbiltzerik badago, honela egingo nuke: barne mailan eltzekideek kudeatzen dute espazioa eta bertan gertatzen den guztia. Eta horretarako euren egitura eta erabaki-organoak dituzte. Eta Udala, "egiten uztearen" printzipioan kokatzen da: konfidantza eta tutelarik ez.

Eraikina: helburu ez izanik ere, bada baliabide garrantzitsua. Eta, momentuz, kostuen ardura nagusia Udalarena bada ere (argia, ura eta mantenimendua), zaintzaren ardura guztiona da.

Zeintzuk dira Administrazioa eta Eltzekideak harremanetarako bideak? Egunerokotasuneko harreman iraunkor eta zuzena da oinarria. Baina bada guztioz adostutako segimendurako espazio formalago bat ere: jarraipen batzordea. Teknikariek, udalean ordezkaturako alderdietako ordezkariak eta eltzekideek parte hartzen dugu batzorde honetan, proiektuaren jarraipena egiteaz gainera, urteko helburuak zehaztu nahiz udalarekin

koordinatzea eta urteko balorazioa egitea xedetatz duena.

Eltzia zenbakitan: eraikin 1, 40 kolektibo, 500 erabiltzaile baino gehiago, 5 azpi eltze (musika eltzia, gorputz eltzia, herri mugimenduen eltzia, auzo eltzia eta sormen eltzia), milio bat euro inbertituak, hamaika ilusio.

Horrenbestez, zer da Eltzia? Harreman molde berrietarako eta elkarlanerako herritarren gunea dela esan dezakegu. Guk, halere, esan ohi dugu, Eltzia definizioa ikusi nahi duen begiaren arabera dela: eraikin bat tarteko duen egitasmo kolektibo moduan definitu daiteke edo elkarbizitza eta elkarlanerako espazio bat dela.

Uleritzen dugu administrazioaren, eta bereziki, udal ordezkarien jardunak esperimentatzeko mentalitatea eta eraldaketarako motibazioa ekarri behar duela berarekin. Denbora eta persistentzia. Bide horretan, Oñatin, urratsak ematen ari gara, dabilen herria garelako.

Emakumeen Etxea

HERNANIKO UDALA AYUNTAMIENTO DE HERNANI

Emakumeen Etxeak gure herrietan Berdintasuna eta feminismoaren bultzadarako erreferentziatzeko guneak dira; hainbat zerbitzu eta baliabide eskaintzeaz gain, emakumeen jabekuntza prozesuetan eragiteko topalekuak ere badirelarik.

Mugimendu feministaren ohiko aldarrikapen edo eskakizun historikoetako bat dugu, baita Hernanin ere. Hernaniko Emakumeen etxea sortzeko, 6 fasetako prozesua jarri zen abian 2016ko uztailan.

1. Fasea: EREIN. prozesuaren sorrerari bideratuta, prozesuaren diseinua eta honi dagozkion xehetasun eta ezaugarriak zehaztu dira: prozesuaren egutegia, egitura eta antolaketa, komunikazio plangintzaren diseinua, etab. Modu honetan, lehendabiziko fase honetan sortu dira Talde Eragilea eta Bidelagun Sarea.

2. Fasea: ERNATU. Prozesuaren sozializazio eta irekiera helburuei erantzuteko asmoarekin, herritar guztientzat irekiak diren Jardunaldiak antolatuta dira. Eztabaida eta erabaki ororen aurretik, kokapen, ezagupen eta sentsibilizazio lanean eragitea ere badu helburutzat.

3. Fasea: HAZI. Jardunaldiak utzitako ekarpen eta hausnarketetatik abiatuta, Emakumeen Etxea proiektuaren helburu eta ezaugarrien zehaztapena egin da tailer eta saio parte hartzaileen bitartez.

Praktika onak Gipuzkoan

Participando desde “mi balcón”

IRUNGO UDALA
AYUNTAMIENTO DE IRUN

Irunlebamásdeunadécadacofiandograndes decisiones a la participación ciudadana. Uno de los grandes retos urbanos, pendiente desde la posguerra, la reurbanización de la plaza de San Juan, corazón de la ciudad, se decidió con la participación directa de miles de iruneses que eligieron su proyecto favorito. Era 2005. A partir de ahí la participación ha ido llegando a través de numerosas propuestas y distintos canales a multitud de acciones y decisiones.

En 2011 se establece como uno de los objetivos estratégicos del Ayuntamiento dar un impulso adicional a la participación y a la transparencia, estableciendo compromisos concretos en relación con la participación directa de la ciudadanía en los procesos de decisión municipales.

Hay, por supuesto, dos hitos destacables y notables. Por un lado la iniciativa “El alcalde en los barrios”, por otro los “Presupuestos Participativos”.

El primero, que se encuentra finalizando su 2ª edición, es un ejercicio combinado de participación, compromiso político, transparencia en la gestión y rendición de cuentas. El alcalde, visita mensualmente uno de los 17 barrios de la ciudad, recogiendo propuestas y solicitudes, que son analizadas en cuanto a su viabilidad técnica y económica para establecer compromisos sobre su realización (o no, motivándose la desestimación), y ofreciendo a través de la Web Municipal información de seguimiento de la

Datos 1a edición “El alcalde en los barrios”
> 1.000 asistentes
> 479 propuestas ciudadanas
> compromiso de realización 389 de ellas (81%)

realización de dichos compromisos.

Y, el segundo, los Presupuestos Participativos, cuya cuarta edición acaba de concluir, pone en manos de la ciudadanía 1,5 millones de euros del Presupuesto Municipal para la realización de proyectos e iniciativas de su interés, con una configuración en dos dinámicas paralelas que destinan 200.000€ para iniciativas juveniles y el resto para propuestas generalistas. El proceso, que busca la corresponsabilización de la ciudadanía en la decisión sobre la gestión económica y el desarrollo de la ciudad, se

gestiona por medio de una metodología que combina sesiones presenciales con la recogida de aportaciones online.

En Irun se ha conseguido una sistematización de la participación directa de los vecinos y vecinas en los proyectos de reurbanización de equipamientos públicos u otros espacios urbanos, pero también en otras iniciativas de menor trascendencia pero que despiertan un alto interés en la población, como la elección de los carteles de fiestas u otras actividades más lúdico-culturales como la que se encuentra en estos momentos en marcha para la elección de las fotografías que compondrán el Calendario Municipal de 2018. Bajo el título “**Irun desde mi balcón**”, el almanaque del próximo año recogerá las miradas particulares de los iruneses y las irunesas a través de sus ventanas.

Irun cuenta con una multitud de canales de participación y escucha activa a través de los que el Ayuntamiento recibe las quejas, avisos, y sugerencias de los vecinos y vecinas con un compromiso siempre de respuesta y cercanía.

Porque hay que recordar siempre que “si quieres llegar rápido ve solo, si quieres llegar lejos viaja acompañado”.

Donostia Lagunkoia

DONOSTIAKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE DONOSTIA - SAN SEBASTIAN

Donostia Lagunkoia Udalak sustatutako hiri plana da. Honen bitartez, hiriko bizitzaren esparru guztietan populazioaren zahartzeak planteatzen dituen erronketan arreta jarri nahi du. Planak, hiriaren lagunkoitasun maila hobetzea helburu duten hainbat proiektu eta jarduera jasotzen ditu, adineko pertsonen bizi-kalitatea hobetzeko, eta, ondorioz, donostiar guztiona. Horretaz gain, komunitate parte hartze prozesuak ere sustatu nahi ditu, adineko pertsonen hiriko bizitzan parte hartzeko duten ahalmena txertatzeko.

Aldi berean, Plan honen bitartez beste helburu hauek finkatzen dira:

> Adineko pertsonak eta euren elkarteak ahalduntzea, eta komunitatean parte hartzea sustatzea.

> Adin ezberdinetako pertsonak parte hartze prozesuetan txertatzea, belaunaldi arteko harremanak eta ezagueraren transmisioa indartuz.

> Zahartzearen gizarte balioaren inguruan sentsibilizatu eta zahartze aktiboaren garrantzia eta adinekoen balioa ezagutzera eman.

Lau dira Donostia Lagunkoia hartu dituen konpromisoak errotzen dituzten lan ardatzak

1. Espazio publiko integratzailea eta

mugikortasuna: Hiria ingurune fisiko integratzaile, irisgarri eta seguruekin osatu nahi duten ekimen guztiak biltzen ditu. Izan ere, ezaugarri hauek inpakatu handia dute zahartzen diren pertsonen bizitza kalitatean, eta tokian tokiko komunitateko partaide aktibo izateko beraien aurretiko jarrera erabakitzen dute. Espazio fisikoak pertsonen arteko topaketa eta lotura erraztean datza, beren autonomia eta partaidetza soziala errazteko.

2. Bizitza osorako etxebizitza: Beraien adina alde batera utzita, etxean zahartzea edo “etxean bezala” zahartzea pertsona guztien desio nagusia da. Ardatz honek nahi hau ahalbidetzeko formula batzuk biltzen ditu.

3. Zaintzen duen komunitate bat: Laguntza Komunitarioko sarea Donostia Lagunkoia planaren proiektu traktoreetarikoa bat da. Hala, gertutasun eta eguneroko bizitzaren inguruneetan onarpenerako elkarlan harremanak, eta adineko pertsonentzat laguntza eta zaintza artikulatu nahi ditu. Batez ere pertsona ahulentzat.

4. Bizitza ziklo berri baterako trantsizioa eta adinaren kudeaketa: Alde batetik, azken ardatz honek pertsonen beraien zahartze prozesuari buruz kontziente izan daitezkeen eta hau nola bizi nahi duten erabakitzen lagunduko dieten ekintzak biltzen ditu. Bestetik, erakundeetan langileen zahartze prozesuak eragiten dituen erronkak azpimarratzen ditu, eta belaunaldien arteko erreleboa, ezagupen transferentzia edo belaunaldi ezberdinak biltzen dituen langileria kudeaketa bezalako gaiak aztertze beharra azpimarratzen du.

Informazio gehiago: www.donostia.eus

Tolosatzen

TOLOSAKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE TOLOSA

Tolosatzen prozesuak, Tokiko Agenda 21ren lan metodologia Gobernantza eredu berri baterako egokitu du. Eredu berri honek parte hartzea, zeharkakotasuna, plangintza estrategikoa eta gardentasuna uztertzen ditu, udal administrazioaren ohizko jardunean planteamendu berritzaile bat proposatuz.

Tolosatzen prozesuko lehenengo fase batean, herritarrek, elkarren arteko lana eta sinergiak batuz, parte hartzerako oinarriak eta prozesuaren diseinua adostu zituzten. Jarraian, udalerriaren egungo argazki partekatua osatu zen: “Tolosaren 2016ko Argazki Partekatua” diagnostiko liburua.

Bigarren fase batean, lehenengo fasean ateratako ondorioak oinarritzat hartuz, jarraian zehazten diren lanak burutu ziren:

1. 2030. urtera begirako Tolosaren irudikapena: zer nolako Tolosa irudikatzen dugu 2030. urtean? zeintzuk dira udalerriaren norabidea zehaztuko duten ildo eta helburu nagusiak?

2. 2017-2027 Ekintza Planaren formulazioa: “Tolosako Plangintza Partekatua 2017-2027” liburuan jasoa. Helburu eta ekintza zehatzak jasotzen dituen Plana, Tolosako Agenda 21aren ibilbideari jarraipena emango diona, baina Tokiko Agenda 21aren eredu berritzaile bat planteatuz.

3. Gobernantza eredu berri baten eraikuntza

kolektiboa: plana ezartzen eta irudikatutako Tolosaren norabidean ibiltzen joatea ahalbidetuko duen dinamika proposamena, zeinak herritarren eta udalaren arteko zubiak eraikitzen dituen.

Azken lanketa honen ondorio dira, besteak beste, herritarrekin batera adostu ziren jardueren betetze mailaren berri emateko urte amaierako kontu emate saiokak eta ekitaldi berri bakoitzari begira herritarrekin batera dagokion urteko jarduerak adosteko burutzen diren saiokak (aurrekontu berrien baitan jasotzen direlarik isla ekonomikoa duten jarduerak).

Lehenengo fasean bezalaxe, bigarren fasean ere jasagarritasuna, genero ikuspegia eta euskara modu zeharkakoan landu dira. Modu berezian azpimarratzekoa da halako plangintza estrategikoa bat, bere fase guztietan, Berdintasun Printzioa aintzat hartuz eta bere barnean txertatuz landu izan dela.

Orain arteko prozesuan zehar 160 herritar banakotik gora eta 50 eragile desberdinetako kideek parte hartu dute. Herritar horietatik % 55 inguru emakumeak izan dira.

www.tolosa.eus/tolosatzen

Parte-hartze kultura indartuz

URNIETAKO UDALA
AYUNTAMIENTO DE URNIETA

Urnietako Udala etengabeko garapen eta hobekuntza prozesu batean murgilduta dago egungo testuinguru eta beharrei erantzuneko dien herri aurreratu, plural, orekatu eta solidario bat eraikitzen jarraitzeko helburuz. Udalak argi dauka bide hori den arloan egin behar dela. Hau da, herritarrek bidelagun izan behar dituela.

Horiek horrela, Gobernu Irekia izeneko ereduaren aldeko hautua egin zuen duela bi urte, herritarrei hitza emateko eta Urnietan parte hartze kultura errotzeko erabaki irmoa hartuz. Hala, 2016. urtea izan zen inflexio-puntua. Izan ere, urte hartan gauzatu zen lehen parte hartze prozesu garrantzitsua.

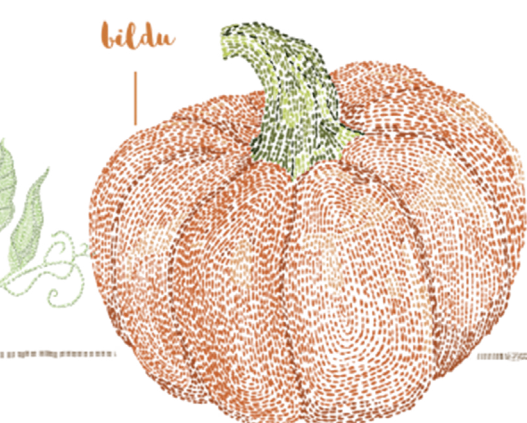
Abiapuntua izan zen parte hartze prozesuak legegintzaldiko inbertsio estrategikoak erabakitzea zuen xede. Etorkizuneko Urnietara eraikitzeko gauzatu beharreko hobekuntza nagusiak zehaztea, alegia.

Ordutik hona beste hainbat parte hartze dinamika burutu ditu Udalak arlo desberdinetako ekintzak aurrera eramateko. Esate baterako, 2017ko aurrekontuko 100.000 euro zertan gastatu erabakitzeko. Bestalde, herriko jaiak antolatze, herriko elkarte desberdinez eta Udaleko ordezkariak osaturiko jai-batzordea hilabetero biltzen da. Onartu berri den II.Berdintasun Plana eta azken fasean murgilduta dagoen Harrera Gida sortzeko halaber, eragile desberdinen inplikazioa bilatu da, haien iritzia eta ikuspuntuak kontuan hartu eta txertatu direlarik.

Herriko merkataritza sustatzeko eta indartzeko marfian dagoen proiektuan ere, herriko merkatariekin zuzeneko bilerak egiteaz aparte, egoeraren diagnostiko zehatz bat egiteko 500 urnietarren iritzia batu ziren, bertatik aterako diren ondorien baitan jarraitu beharreko bidea marrazteko. Eta azken adibide bat jarzearren, Urnietako eskola komunitate osoa -irakasleak, ikasleak,

gurasoak- Euskadiko Eskola Kontseiluak eta Udalak hezkuntza sistema hobetzeko bultzatzen duten proiektu berritzailean murgildurik dago.

Bestalde, azpimarratzekoa da prozesu horietan guztietan herritarrek erakutsi duten jarrera eta parte hartzea, denetan datu oso onak eskuratu dira eta. Beraz, argi dago pixkanaka parte hartze kultura indartzen ari dela Urnietan, eta Udalak bide hori jarraipena emango dio.

Informazio gehiago:
<http://erabaki.hernani.eus/emakumeenetxea/>

Gipuzkoa Delibera

Geroa ez da bakarrik eraikiko

ETORKIZUNA ERAIKIZ, GIPUZKOARENTZAT ETORKIZUN HOBEA ERAIKIZ

GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA

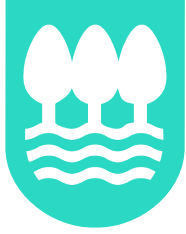
Mundua ziztu bizian aldatzen ari da: nola erlazionatzen garen, zein den gure aisia, nola lan egiten dugun, nola kontsumitzen dugun... Krisi ekonomikoak, zalantza betetako egoera bat gauzatu du, eta honi aurre egiteko, etorkizuneko beharrak zeintzuk izango diren aurreikustea da Gipuzkoako Foru Aldundiaren helburua.

Gipuzkoarrok aurre egin beharko diegun erronka ekonomiko zein sozialak antzemateko eredua da Etorkizuna Eraikiz. Antzeman, diseinatu eta esperimintatzeko eredu bat. Guztion artean. Erakundeak, enpresak, elkartek, unibertsitateak, eta Lurralde hau osatzen dugun pertsona orok. Guztion artean erabakitako etorkizunak bihur dezala Gipuzkoa bizitzeko, lan egiteko eta elkar bizitzeko Europako lekuri onenean.

Zahartzaroa, boluntariotza eredu berriak, ziber-segurtasuna, elektro-mugikortasuna, langileen parte-hartzea enpresan, 4.0 Gastronomia, euskarazko ikus-entzunezko industria, hauek dira Etorkizuna Eraikiz egitasmoak erantzun emango dien erronketariko batzuk.

"Etorkizuna Eraikiz egitasmoak politika egiteko modua aldatzeko beharrari erantzuten dio, herritarrengatik gertuago egoteko".

Gipuzkoako
Foru Aldundia
Diputación Foral
de Gipuzkoa

ETORKIZUNA
ERAIKIZ
Construyendo el futuro
de Gipuzkoa.

gipuzkoa.eus/etorkizunaeraikiz

Nola eraikitzen ari gara Gipuzkoarentzat etorkizun hobe bat?

Etorkizuna Eraikiz da Gipuzkoaren etorkizuneko erronkak identifikatu eta horiei erantzuna ematen dien proiektua, irtenbide zehatz, benetako eta eraldatzaileekin.

1. GipuzkoaTaldean

Etorkizunean giltzarri izango diren proiektuak identifikatu

Gipuzkoa Taldean hainbat lantaldek osatzen dute, eta datozen hamar urteetan Gipuzkoaren garapenerako giltzarri izango diren proiektuak identifikatu eta definitzen dituzte.

Gipuzkoako enpresa, erakunde eta elkarrekin belaunaldi berri batek hartzen ditu erabakiak. Eguneroko harremana dute lurraldearen errealitate sozialarekin, baina distantziarik bizi dute erakundearen errealitatea. Profil hori duten pertsonak murgilarazi ditugu esperimintatuko ditugun proiektuak definitu ditzaten.

Aukeratutako proiektuak Gipuzkoa Lab esperientzien laborategian esperimintatuko dira.

2016an Gipuzkoa Taldean-ek 4 arlo hauek landu ditu:

1. Lehiakortasuna eta erakargarritasuna. Ekonomiaren eta turismoaren sustapena.
2. Jakin eta izan. Hezkuntza, kultura eta hizkuntza berdintasuna.
3. Ongizatea. Gizarte politikak.
4. Lurralde iraunkorra. Mugikortasuna, ingurumena eta azpiegiturak.

3. Ikertu

Gipuzkoako 4 unibertsitateak tartean sartuta daude ezagutza erabilgarria sortzeko

Ikergune proiektuak Gipuzkoako 4 unibertsitateak tartean sartu ditu, ezagutza erabilgarria sortzeko Etorkizuna Eraikiz egitasmoarentzat. Euskal Herriko Unibertsitatea EHU, Deustuko Unibertsitatea, Mondragon Unibertsitatea eta Tecnun-Nafarroako Unibertsitatea.

Hauek dira Ikerguneren zereginak:

1. Gizartearentzat baliagarriak eta garrantzitsuak diren galderei erantzutea.
2. Etorkizun hurbilenari buruz ikertu eta ezagutza sortzea.
3. Benchmarkinga. Prozesu sistematiko eta etengabea burutzea, gure praktikak eta prozesuak ebaluatu eta aldatzeko, esparru horietan buru diren antolakunde, erakunde edo lurraldeekin.
4. Bere lanean lortutako emaitzak zabalitzea.
5. Eztabaida eta egiaztatze foroetan parte hartzea.

5. Gizarteratzea

Ikasitako guztia gure gizartearen txertatu

Gizarteratze Prozesua Etorkizuna Eraikiz egitasmoak ezarri duen gizarteratzeko prozesua da, prozesua gizarteraren iritziekin elikatzen xedez.

Hauek dira Gizarteratze Prozesuaren zereginak:

1. Herritarrekin partekatzea Etorkizuna Eraikiz egitasmoaren balioak eta laneko prozesua, gobernantza eredua, eta garatzen ari garen proiektuak.
2. Herritarrek inplikatzeko politika egiteko modu modernoago eta parte hartzaileago batean.
3. Gipuzkoako erakunde eta enprekin partekatzea esperientziak, horien garapena eta lortutako emaitzak.

2. GipuzkoaLab

Gai errealean inguruko esperientzia errealean laborategia

Gipuzkoa Lab esperientzien laborategia Etorkizuna Eraikiz egitasmoaren muina da.

Gipuzkoa Lab-en ekarpenik garrantzitsuena duen izaera praktikoa da. Hain zuzen ere, politika ekonomiko, sozial eta kultural berriak probatzeko laborategi bihurtzen ditu Gipuzkoako enpresak.

Gipuzkoa Lab-ek proiektu pilotuak sortzen ditu enpresa jakin batzuetan, proiektu horien garapena gainbegiratzen du laborategi baten moduan, arrakasta duten esperientziak Gipuzkoan aplikatu eta partekatzen ditu eta huts egin duten probetatik ondorioak ateratzen ditu.

Hauek dira Gipuzkoa Lab-en lehenengo lau lan arloak 2016rako:

1. Langileen parte-hartzea enpresen administrazioan, emaitzetan eta kapitalean, erakunde sustraituagoak eta etorkizunarekin.
2. Lan bizitzaren eta familiaren arteko erantzukizun partekatua eta aukera berdintasuna sustatzea enpresan.
3. Hirugarren sektore sozialaren garapena. Arreta ematea adinekoei eta talde ahulenei.
4. Ikus-entzunezko bitartekoen laborategia euskaraz.

4. Ikasi

Nazioarteko truke sare bat sortu

Nazioartekatze Sistemak sare bat ezartzen du kanpoko enpresa aurreratu eta berrikuntza zentroekin. Sistema horren bidez, gure mugetatik kanpo gertatzen ari dena ikasi eta ulertu nahi dugu, gure errealitatearekin kontrastatzeko eta ikasitakoak gure testuinguruan txertatzeko.

Hauek dira Nazioartekatze Sistemaren zereginak:

1. Lehiakortasuna eta erakargarritasuna. Ekonomiaren eta turismoaren sustapena.
2. Jakin eta izan. Hezkuntza, kultura eta hizkuntza berdintasuna.
3. Ongizatea. Gizarte politikak.
4. Lurralde iraunkorra. Mugikortasuna, ingurumena eta azpiegiturak.

Gipuzkoa Delibera

Etorkizuna, aldatuz doan argazkia

Proyectos estratégicos

1. Centro de ciberseguridad:

El proyecto de ciberseguridad industrial, que se ubicará en el Parque Empresarial de Zuatzu en Donostia - San Sebastián, estará destinado a "blindar la competitividad" de las empresas del territorio. Sus funciones serán, entre otras, la prevención de incidentes y la intervención de primer nivel. Contará con un laboratorio de investigación, evaluación y contraste de productos y llevará a cabo acciones de sensibilización y formación, ámbito donde "jugará un papel fundamental la alianza con los centros educativos del territorio".

2. Atención al envejecimiento:

El centro de referencia y polo de innovación en la atención del envejecimiento y la dependencia es un proyecto con un importante presupuesto. Estará ubicado en Trintxerpe y está llamado a convertir a Gipuzkoa en "Referente" dentro del sector. Este espacio, cuyas obras ya han comenzado, contará con una unidad de I+D+i que

"será capaz de vincular la actividad asistencial, la gestión del conocimiento y el desarrollo tecnológico e industrial en materia de envejecimiento, salud y bienestar". En el mismo centro habrá cabida para la atención residencial a personas mayores basadas en ACP (Atención Centrada en la Persona), la atención residencial permanente o diurna, así como la focalizada a otros colectivos con necesidades sociales, fomentando la interrelación entre residentes. Este espacio hará también las veces de creador de sinergias para estrechar lazos con el tercer sector.

3. Centro para el cambio climático:

El proyecto, tendrá una doble vertiente con un instituto para el cambio climático, que estará ubicado en el Complejo Medioambiental de Gipuzkoa, en Zubieta, con el objetivo, entre otras cuestiones, de adaptar a la costa guipuzcoana a las consecuencias del mismo; y, por la otra, un polo de experimentación en electromovilidad y eficiencia energética cuya ubicación está todavía por determinar.

4. Movilidad sostenible de futuro:

Estará enfocado hacia el impulso de infraestructuras de movilidad sostenibles. El proyecto busca revitalizar los más de 100km de vías verdes del territorio y que sean, además, un nuevo recurso turístico y económico local. También se prevé impulsar un nuevo modelo ferroviario para Gipuzkoa y, pese a que la Diputación no tiene la competencia, el Gobierno foral reiteró la necesidad del intercambiador en Riberas de Loiola entre Renfe Cercanías y Euskotren.

5. Koldo Mitxelena Kulturene 2040:

El quinto proyecto, prevé la renovación del Koldo Mitxelena, que alumbrará un moderno centro cultural "adaptado a las necesidades de los nuevos tiempos". El objetivo de la Diputación es convertir el KMK en un "centro de referencia cultural" para el territorio en el que puedan tener cabida "todos los públicos, incluso el infantil".

Gastronomía 4.0 y Gipuzkoa Coopera, entre los proyectos experimentales

La Diputación ha puesto en marcha siete iniciativas piloto para los próximos dos años.

El Gobierno foral impulsa el desarrollo de siete proyectos experimentales dentro de la iniciativa GipuzkoaLab. La Diputación se ha propuesto "actuar con audacia" e intentar lograr referencialidad para Gipuzkoa en sectores emergentes o que se intuye que puedan ser de importancia en el futuro, al tiempo que dan solución a problemas latentes en el territorio.

1. Contenidos audiovisuales : La Diputación considera necesario crear una estructura de soporte y dinamización del sector audiovisual en euskera utilizando la plataforma de Tabakalera. Como espacio de creación contemporánea de carácter internacional, generará sinergias entre los creadores y agentes culturales que operan en el mismo.

2. Gastronomía 4.0: El proyecto de innovación y experimentación pretende potenciar el uso de las nuevas tecnologías, de manera que su aplicación llegue al conjunto de los implicados. Pretende también anticipar el impacto, definiendo nuevos modelos de negocio y de gestión, así como que en Gipuzkoa asegure el relevo generacional en el sector y el liderazgo a nivel internacional.

3. Turismo inteligente: El proyecto se basa en el uso de las tecnologías para propiciar un modelo de turismo más sostenible y aprovechar el incremento turístico para generar oportunidades empresariales para proveedores tecnológicos locales, en el ámbito del desarrollo de productos y servicios dirigidos al turismo.

4. Gipuzkoa Coopera: Busca convertir la Diputación Foral de Gipuzkoa en un agente activo en la cooperación al desarrollo democrático y social de los territorios más desfavorecidos. El proyecto se implicará en propiciar la participación de instituciones, organizaciones y entidades públicas y privadas del territorio, creando la marca Gipuzkoa Coopera.

5. Nuevo mecenazgo cultural: Proyecto para promover nuevas formas de financiación de la cultura y para posicionar Gipuzkoa al nivel de los territorios europeos más desarrollados en producción cultural y en implicación de la iniciativa privada.

6. Atención a dependientes: Actualmente en Gipuzkoa, 16.000 personas perciben prestaciones de dependencia, 1.500 acuden a centros de día, 715 realizan estancias temporales y 2.800 se benefician de productos de apoyo y reformas en los domicilios. En contraste, son 6.000 las personas que son atendidas anualmente en los centros residenciales de nuestro territorio. Este proyecto experimental se plantea como objetivo reforzar la atención en el domicilio, colaborando con los profesionales sociales y sanitarios que atienden a las personas mayores, testando tecnologías o soportes tecnológicos en remoto, así como métodos de trabajo avanzado.

7. Integración de jóvenes: El proyecto busca diseñar e implantar un nuevo modelo piloto de apoyo a los procesos intergenerales de carácter socio-laboral para la transición a la vida adulta, dirigido a jóvenes en situaciones de desventaja y vulnerabilidad social. El proyecto piloto contempla la apertura de 12 plazas en tres pisos en 2018.

Gipuzkoarako "Think tank" ideien laborategi berri bat

Gipuzkoako agenda politiko berriak hausnarketarako talde egonkor baten "Think tank" sorrera aurreikusten du, 2016an Etorkizuna Eraikiz esparruan, lurraldearen etorkizuneko erronkak identifikatzeko prozesuaren erreleboa hartzeko. Ideien laborategi honek Gipuzkoa hobeto bat eraikitzen lagunduko duten esperientzia berriak garatu eta diseinatuko ditu, datozen erronkei aurre hartuz. Helburuen artean dago "Think tank" hau Aldundiak bultzatu nahi duen "gobernantza modelo berri, moderno, garden, ireki eta lankidetzazkoan" kokatzea. Hausnarketa honen bultzadarekin Gipuzkoa "jarrera proaktibo batetik" sortzen eta perfektionatzeko duen lurraldea izatea nahi da.

Gobernantza eta gizartearekiko komunikazioko sailaren gidaritzapean, gogoetarako eta deliberazio publikorako espazioa izango da, Gipuzkoaren etorkizuna eraikitzeko.

Arduradunen hitzen arabera "etorkizunean pentsatzera behartuta gaude, eta etorkizunean pentsatzeak etengabe gauza berriak aurkitzeko jarrera eta jokabidea izatea esan nahi du. Ez ditugu ideiak bakarrik sortu nahi, ezta airean geratuko diren apunte akademikoak sortu ere. Etorkizunera begira guzti honi aurre nola egin diezaikegun jakin nahi dugu, horretarako sortu dugu "Think tank guipuzkoarra".

"Think tank" honetan parte hartzen duten pertsonak errealtatea bultzatzen duten pertsonak dira, normalean espazio publikoarekin loturarik ez dutenak. Bertan parte-hartuko duten pertsonak prozesu interesgarrietan buru-belarri dabilzanak eta euren sare publikoen ekarpenak egingo dituztenak izatea nahi du Gipuzkoako Foru Aldundiak.

Horrez gain, mundu zabaleko herrialdeetako esperientzia aurreratuenekin lotuta egongo da "Think tank" hau. Sareak sortzeko modu bat da, etorkizuneko proiektuetan apustu egiteko balio ekarpenak egingo dituen jarraikako iterazioa.

"Think tank" hau hiru lan-ardatz nagusitan oinarritzen da:

> **Gobernantzaren ardatza**

> **Gizarte babesa eta gizarte sistemaren ardatza**

> **Lurraldearen lehiakortasunaren ardatza**

Gure asmoa da "Think tank" honetatik aterako diren etorkizuneko proiektu guztiak praktikan "GipuzkoaLab-en" esperimentatzea.

"Think tank" hau hurrengo hilabeteetan martxan jartzea espero da.

La Participación a debate

El mapa electoral que salió de las elecciones municipales del 2015 ha cambiado por completo el color de muchas alcaldías. Esto ya pasó en las elecciones del año 2011, pero a la inversa. Entonces fue el Partido Popular el que alcanzó la alcaldía de innumerables municipios, gobernados por la izquierda. Los dos momentos dibujan dos formas distintas de hacer la política local y relacionarse con la ciudadanía. Respecto a la participación, las elecciones importan. Durante el periodo 2011-2015 muchos municipios bajo el mandato del PP abandonaron sus proyectos participativos, mientras que ahora muchos de esos municipios los retoman o inician nuevos proyectos.

Hasta el año 2011, España era un referente europeo en cuestiones participativas. No había país en el Continente en el que encontráramos tantas experiencias y, sobre todo, en las que buena parte de ellas la ciudadanía decidiera directamente sobre las políticas públicas. Cuatro años después, los nuevos Ayuntamientos salidos de las urnas van a retomar esa senda. Hay ingredientes nuevos. Antes no existían Ganemos, las Mareas, Ahora Madrid o Barcelona en Comú, cuya

"La complejidad ontológica de la exclusión necesita de marcos interpretativos que permitan desarrollos empíricos y teóricos que se ajusten a las formas interseccionales de experimentar la opresión."

retórica sobre participación es más genuina. No obstante, esta re-emergencia volverá a traernos otra vez las tensiones que fueron habituales entonces y que llevaría, por ejemplo, a la misma alcaldía de Córdoba (IU) que impulsó el presupuesto participativo en el 2001 a dejarlo perecer por inanición unos años más tarde (2006).

Las nuevas herramientas de participación que están al alcance de la mano de los gobernantes (presupuestos participativos, jurados ciudadanos, debates públicos, encuentros ciudadanos, participación digital) siguen la estela de los esfuerzos por modernizar la gestión, haciéndola más transparente y responsable frente a la ciudadanía. No es algo menor, pues la participación añade a este espíritu de gestión una dinámica activa por la que el ciudadano se vuelve un actor político en el municipio, donde no sólo observa, sino que también dice.

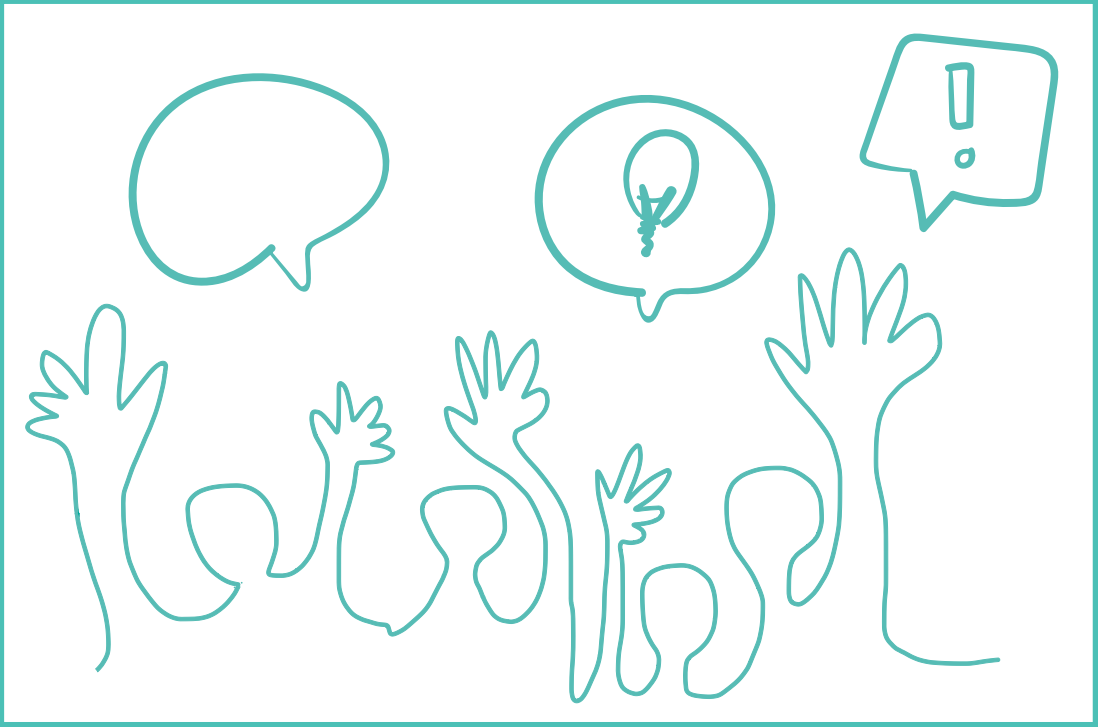
Por eso es que este tipo de participación plantea conflictos serios para una tradición democrática basada en el saber de los profesionales y la representación. Su desarrollo levanta muchas preguntas, pues convertir el ciudadano en un sujeto político activo genera resistencias considerables en una estructura pensada para otra cosa y para otro tipo de democracia. Hay quien se imagina hordas de individuos decidiendo sobre cuestiones centrales de forma caótica o estúpida. De ahí que se pregunte retóricamente una y otra vez si la gente está o no preparada para decidir. Pero no sólo es un problema de conocimiento, sino que surgen muchos otros relacionados con las principales categorías que ordenan nuestro espacio político, tanto las que vertebran el espacio institucional, como el espacio de la sociedad civil. ¿Quién habla por la ciudadanía, todos o solo sus representantes en la sociedad civil? Si deciden los ciudadanos, ¿qué van a hacer entonces los políticos? ¿Y los técnicos? ¿Pasan a un segundo plano?

Todas estas cuestiones condicionan significativamente el alcance de la participación y, sobre todo, el perfil de nuestra democracia. En las experiencias pasadas, los promotores de la participación han optado mayoritariamente por el camino que genera menos

ERNESTO GANUZA
Científico titular CSIC

resistencia, lo que conlleva disminuir su alcance, aunque garantiza su desarrollo. Se aboga, así, por una participación rápida que gire sobre las preferencias individuales. Eso significaría dejar aún la práctica democrática en el orden del consumo, antes que en el de la planificación de un territorio y de una institución. Hasta ahora ha sido muy extraño ver experiencias en las que la gente decida sobre si suben o bajan los impuestos locales o sobre el nuevo Plan General de Ordenación Urbana, es decir, sobre cuestiones capitales en la vida municipal. Y no es que las nuevas herramientas participativas

impidan o hayan impedido abordar estos debates. Hacerlo significaría re-ubicar el papel de los técnicos en la sociedad del conocimiento o de las asociaciones en la sociedad civil. Aun así, por delimitadas que hayan sido las experiencias, es cierto que con las nuevas herramientas de participación los ciudadanos debaten y deciden, lo cual plantea incluso a

pequeña escala, y sin grandes efectos sistémicos sobre nuestra democracia, serios problemas a una administración pensada para otra cosa.

El primer elemento de fricción siempre han sido los políticos. Aunque una experiencia sea impulsada por un Ayuntamiento, esto no quiere decir que todos los miembros de ese gobierno tengan la misma sintonía respecto a la participación. En épocas pasadas ha ocurrido lo contrario muy a menudo. Aquí, si muchos de los impulsores de los procesos defienden el hecho de que la ciudadanía decida, porque mejora sistémicamente la convivencia, la gestión o el sistema político, muchos otros lo entienden como una competencia a su trabajo y dudan de las bondades que se pueden esperar de los procesos participativos. **El segundo elemento de fricción serán los participantes.** Las nuevas experiencias se dirigen por lo general a toda la ciudadanía, lo que provoca más de una crisis sobre el derecho a decidir. Muchas asociaciones en las ciudades, que suelen participar ya de forma regular en órganos de gestión municipal, no suelen ver con buenos ojos esa llamada general a un ciudadano que vinculan con el individualismo (si no están asociados es que son egoístas) y la falta de conocimiento para tratar cosas públicas. **Y el tercer elemento tiene que ver con los técnicos** y su papel en un proceso en el que serán los ciudadanos quienes decidan. Para muchos la participación será una carga extra de trabajo, porque aparte de sus tareas tendrá que atender otras nuevas, que son poco habituales (como hablar directamente con los participantes o evaluar sus propuestas), y en muchos casos las vivirán como una degradación de su figura de experto. Pero también los técnicos tienen resistencias porque son los primeros que no ven clara la apuesta municipal por un proceso participativo que requeriría un cambio en las prácticas de gestión que, muy a menudo, ellos son los primeros que no ven en el seno de la institución. Esto les anima a no implicarse con júbilo con las nuevas herramientas de participación, porque son ellos los que están en las "trincheras" con la ciudadanía.

Las nuevas herramientas de participación plantean de hecho una distribución del poder diferente a la que estamos acostumbrados en la organización administrativa, por pequeñas que sean las experiencias. Esto hace que muchos Ayuntamientos opten por evitar los mayores riesgos, minimizando las consecuencias de llevar a cabo una dinámica participativa en el seno de la Administración. Por eso la participación a menudo se reduce a lo que pasa en el interior de los espacios participativos, como si no tuviera nada que ver con la manera en la que se administra, desconectándola, en definitiva, del normal funcionamiento de la institución.

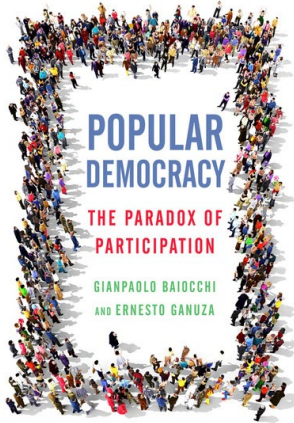
La retórica participativa que vivimos actualmente piensa que la participación es necesaria para evitar los males de la democracia. Hay foros, congresos, seminarios y expertos hablando sobre experiencias y herramientas. Los nuevos partidos han llegado incluso con una actitud más abierta a la participación. Sin embargo, mientras la participación siga desconectada del modo en que funciona la institución los procesos participativos seguirán siendo periféricos y seguirán contando participantes como si eso diera pistas de su excelencia. Todo esto hace que sea fácil que un cambio de gobierno se lleve por delante el trabajo hecho y veamos una y otra vez recomenzar procesos participativos. Al menos, eso es lo que ha pasado hasta ahora. Tenemos una muy buena experiencia en España en el periodo comprendido entre el año 2000 y 2010.

Quizá haga falta repensar qué es la participación, porque nos olvidamos muy a menudo que participar no tiene que ver sólo con escuchar a los ciudadanos. Tiene mucho que ver también con hacer una administración participativa, lo que requiere hábitos y prácticas distintas, es decir, instaurar una gramática participativa que condicione las tareas administrativas. El gran reto será precisamente ese, reconvertir una administración diseñada para otras cosas en una administración capaz de trabajar junto a la ciudadanía. Si la expansión participativa pretende construir los puentes entre la política y la sociedad, la desconexión de la participación respecto a la administración puede convertir ese empeño en algo vano. En otras palabras, si la participación tiene alguna oportunidad de tener una presencia duradera será cuando esté vinculada a la forma en que trabaja la administración. De otra manera la participación siempre será periférica a la política y a los asuntos que efectivamente importan al conjunto de la ciudadanía.

LIBURUAK

Popular Democracy: The Paradox of Participation

Gianpaolo Baiocchi & Ernesto Ganuza

un proceso lineal, es decir, el dilema de la neo-liberalización de la participación está lleno de contradicciones y luchas populares entre ciudadanos y elites (tales como expertos, burócratas y políticos) por el significado de la participación y su alcance. En el libro damos cuenta que no todo es consumerismo, pues la participación siempre genera espacios públicos entre iguales, lo que activa y sirve a muchos ciudadanos para adquirir poder (empowerment), desafiar las elites y exigir políticas diferentes.

"La participación siempre genera espacios públicos entre iguales, lo que activa y sirve a muchos ciudadanos para adquirir poder (empowerment), desafiar las elites y exigir políticas diferentes".

Entendemos que el problema de la participación (y su mitificación hoy) radica en pensar el vínculo entre opinión y poder sólo en términos de la relación entre ciudadanos y representantes, independientemente de cómo funcionen las instituciones. La participación se convierte entonces en un proceso de revelación de preferencias, que es muy difícil sortear. Por muy bueno que sea para algunos, con eso se olvidan todas las cuestiones de segundo orden involucradas en la política: las prioridades deben definirse en un marco (democrático) atravesado por la igualdad de todos y el debate tiene que tener lugar considerando la existencia de recursos finitos. No basta con contar propuestas, ni convertir la participación en un juego de suma cero. Usted gana, yo pierdo. La información y el debate son necesarios antes de decidir. Pero, sobre todo, se necesita un concepto práctico y material de la igualdad que ofrezca a todos una voz real.

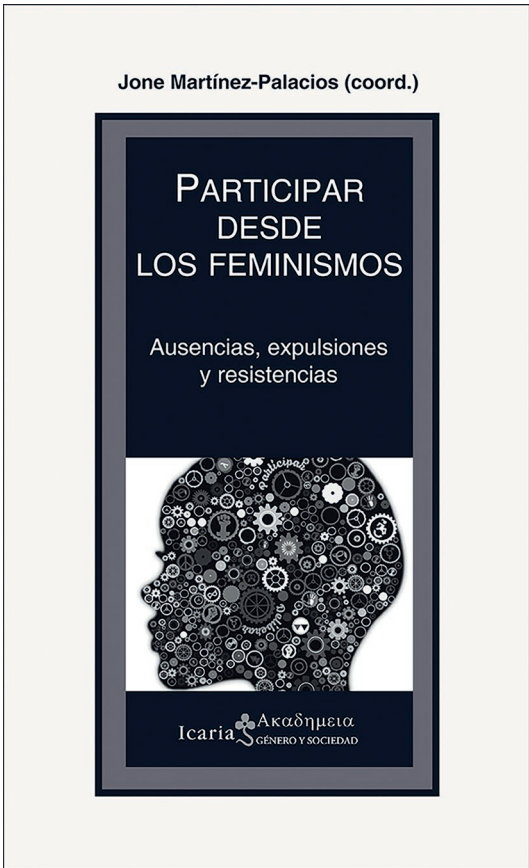
Participar desde los feminismos

Autoría: Jone Martínez-Palacios (coord.)
Participan: Margaret Bullen, M. Vanesa Ripio Rodríguez, Ane Larrinaga Rentería, Mila Amurrio Velez, Laura Gómez Hernández, Patricia Martínez García, Delicia Aguado Peláez, Andere Ormazabal Gastón, Izaro Gorostidi Vidaurrazaga, Zuriñe Rodríguez Lara, Nora Miralles Crespo, Alicia Suso Mendaza, Miren Arbelaiz García, Igor Ahedo Gurrutxaga.

En la "era global de la participación" este libro se preocupa por la tiranía que puede darse en los procesos de participación ciudadana y estudia las posibilidades para desactivarla. Para ello, reconoce el valor político crítico de la teoría feminista con el objetivo de, en un primer lugar, detectar la dominación y, en un segundo lugar, buscar propuestas para su progresiva desactivación. Ambos objetivos marcan las dos partes en las que se divide el trabajo.

Con acercamientos diversos, las autoras de Participar desde los feminismos explican qué elementos y estructuras de la práctica de la participación hacen que ésta corra el riesgo de reproducir los sistemas de dominación de género, clase social, raza, edad, sexualidad, etc. Asimismo, ofrecen ejemplos sobre prácticas resistentes a esa dominación

que pueden servir de inspiración a quien desee diseñar procesos de participación inclusivos. Es un trabajo que se dirige a todas aquellas investigadoras de la democracia, a las personas con sensibilidad crítica respecto a las prácticas hegemónicas que organizan el mundo, en definitiva: es un libro para todas las personas preocupadas por la justicia social.

Herritarren partaidetza ikergai Euskal Herriko Unibertsitatean

JONE MARTINEZ

Irakasle atxikia Politika Zientzian, EHU

Euskal Herriko Unibertsitateko Gizarte Zientzien alorrean, 40 irakasle eta ikertzaile baino gehiagok osatzen dute Parte Hartuz ikerketa taldea. Sail ezberdinetako kide kopuru zabalaren ondorioz, handia eta oso diziplinartekoa da taldearen ekoizpen zientifikoa. Parte Hartuz-ek Euskal Herriko gizartearen eragina duten hainbat gairen inguruko ekarpen interesgarriak egin ditu urte hauetan zehar, besteak beste, herritarren parte-hartzea, ikuspuntu feminista, nazio-identitatea, ekologia etab. Halaber, Parte Hartuz taldearen ezaugarrietako bat da ikerketatik (normatiiboak diren ikerketatik) haratago joan eta azterketa hauek gizartearen aplikatzea. Harreman zuzena du Euskal Herriko hainbat gizarte-eragilerekin eta gai ezberdinen inguruko txostenak egiteaz gain, herritarren partaidetza prozesu eta esperientzia ugari sustatu eta aholkatu ditu. Bestetik, formakuntza lan handia egiten du Parte Hartuzek, alor akademikoan batez ere. Horren harira, aipatzekoak dira Partaidetza eta komunitate-garapena eta Euskal nazionalismoa XXI. mendean masterrak. EHUko master hauekin ere elkarlanean aritzen da: Gobernantza eta Politika ikasketak, Globalizazioa eta Garapena, Garapena eta Nazioarteko Lankidetzak eta Ikasketak Feministak eta Generakoak.

Parte Hartuz ikerketa taldeko kidea da Jone Martinez-Palacios, feminista eta Politika eta Administrazio Zientzia Saileko ikertzailea eta irakaslea, Euskal Herriko Unibertsitatean (UPV/EHU). Bartzelonan eman zion hasiera bere ikertzaile ibilbideari, filosofia ekofeminista ezagutu zuenean. Politika konparatuan (UPV/EHU, 2007-2009), Partaidetza eta komunitate-garapenaren teoriarik (UPV/EHU, 2007-2008), Sexu-ezberdintasunaren filosofian (Universitat de Barcelona, 2010-2011) eta Berdintasunerako politiketan (Universitat Jaume I, 2009-2010) espezializatu da. Ibilbide honetan zehar, geltoki ezberdinak izan ditu, Sciences Po Bordeaux, CSU- Université de Paris 8, CECA Roma edo Institut of Women's Studies U. Ottawan. Gaur egun Parte Hartuz ikerketa taldean teoria feminista eta demokratizazioari buruzko lanak egiten ditu.

Politika eta Administrazio Zientzian doktorea da Jone, prozesu parte-hartzaileetan eta pentsamendu feministan aditua. Azken argitalpenen artean nabarmendu nahi dugu *Exclusión, profundización democrática e interseccionalidad* artikulua, pasa den apirilean *Investigaciones Feministas* aldizkarian

argitaratua. (Ikusi hemen: <https://revistas.ucm.es/index.php/INFE>).

"La complejidad ontológica de la exclusión necesita de marcos interpretativos que permitan desarrollos empíricos y teóricos que se ajusten a las formas interseccionales de experimentar la opresión."

Testu honetan sakontze demokratikoaren estrategiak merkatu logikak erabiliz diseinatzeak dakartzan arazoetako bat jorratzen du: bazterkeriaren naturalizazioa testuinguru demokratizatzaileetan. Prozesu baztertzailerak erakutsi eta demokrazia inklusiboaren berrikuntzan aurrera pausuak emateko asmoz aurkezten da interpretazio-marko hau. Artikuluak azaltzen du feminismo beltzaren epistemologiak, Patricia Hill Collins-en interseksionalitatearen inguruko hausnarketak bidez, eta Pierre Bordieuren *champa (alorra)* ikuspegiak, partaidetzara aplikatuta, demokratizazioko menderatze eta erresistentzia moduetara iritea nola ahalbidetzen duten. Bertan, bazterkeria politikoaren prozesuen inguruko hausnarketa bat eskaintzen digu Jonek, gizarteko zenbait talde edo eragile baztertzen eta oprimitzen dituzten dinamika konplexu moduan deskribatzen dituenak. Bide batez, demokratizazio inklusibo eta justu baterako ideiak ere ekartzen dizkigu.

Elkarrizketa

PEDRO IBARRA

EHUn Zientzia Politikoko katedraduna.

1. Parte-hartzea al da mendealdeko demokrazien krisiaren irtenbidea?

Irtenbidearen zati bat da, zalantzarik gabe. Horretarako, krisiaren ezaugarri batzuei erreparatu behar diegu.

Ordezkaritza hutsune nabarmen hau eredu demokratikoak epe mugagarri batean eta berariaz okerrera egin duen aldaketaren emaitza da. Globalizazioak eta alderdien eboluioak ordezkariaren mamia -ordezkarietuen proposamenak egiten dituzte eta ordezkariak erabakitzen dute - ia desagertzea eragin dute. Globalizazioak indartu egin du alderdi politikoen hautu estrategikoa: herritarren interes zehazgabeak babesteko estrategia - ez da gauza zehatzik edo exijigarriak ordezkatzeko -; horrela, euren helburu bakarra nagusitzen da: boterea okupatzea. Konexioak, harremanak desagertu egin dira.

Baina bateragarritasun falta hau ez da ordezkarietza zirkuituan aurkituko dugun gauza bakarra. Gai baten inguruan elkarguneak sortzea beharrezkotzat jotzen duen ideia desagertu egin da edo erretorika hutsa bilakatu da. Ordezkariek, alderdiek, beren ordezkariaren interesak ordezkatzeari utzi diote. Ordezkatuen borondate politikoa ez dago kanal demokratiko honetan dagoeneko. Herritarren borondate politikoa ez dago inondik inora ere instituzioen erabaki politikoenetan. Horregatik, demokrazia maila baxua nabarmentzen da borondate orokorra eraikitze prozesu honetan.

Aipatu den demokraziaren ordezkarietza prozesuko hutsunea herritarren partaidetzako hainbat prozesu/tresna/espazio eta abarrekin "bete" daiteke, neurri batean behintzat. Halako prozesu eta espazioetan, herritarrek, herritar taldeek, herritarren gehiengoek, borondate orokorraren inguruan erabakitzen dute, edo gutxienez, banakako interes gutxi batzuen batuketara soil batetik haratago dagoen interes baten inguruan. Herritarren erabakiak eta horiei dagozkien proposamenak politikoei aurkezten zaizkie hain zuzen ere alde ebatzi dezaten erabaki zehatz hauen inguruan. Horrenbestez, bategite prozesu bat gertatzen da herritarren borondate politikoen eta ordezkariaren erabaki politikoen artean.

Hala, hainbat instituzioen prozesu eta espazioetara herritarren borondatearen presentziak aurkitzen duen sarrera zuzenak egun daukagun erabaki politikoei hartzeko prozesuaren ahultasun demokratikoa orekatzen du.

2. Nahikoak al dira deliberazioan oinarritzen diren, baina erabakietan parte-hartzerik ez duten partaidetza prozesuak?

Parte-hartzearen bidez demokrazia biziberritzeko prozesu batean, nahitaezkoa da interes amankomuna eratze egingarriko deliberazio-prozesu baten ostean aditzera emandako herritarren borondatea presente egotea ondorengo erabaki politiko/instituzionalean. Demokraziaren ikuskera erradikal batean, hau da, bitartekaritza ukatzen duen demokrazia ikuskera batean, deliberazio/partaidetza-prozesu horren emaitzek osatu beharko lukete - besterik gabe - azkeneko erabaki politikoa. Baina, salbuespenezko prozesuak kenduta, eskakizun hori bideraezina izateaz gain, ez da zuzena ere, partaidetzazko erabakitze mekanismo honetan jokoan dauden interesen dimentsio kuantitatiboa kontuan hartuta. Hortaz, presente egoteko eskaerak ez luke lotura esan nahiko, baina bai presentzia hori erretorika hutsa baino zerbait gehiago izan dadin bitartekoak ezartzea.

3. Herritarren parte-hartzeak gizarte berdintasun eta ekitate gehiago bermatzen al du?

Ez dago zalantzarik. Parte-hartzeko modu ezberdinen harira egungo erabakitze espazioetan gizarteko talde eta kolektiboetatik datozen interes anitz eta desberdinak azaltzen badira, espazio horietan hartuko diren erabakiek - zuzeneko informazio jasotzen delako eta horrek gaitzuntza handitzen duelako bakarrik bada ere - egun ditugun ezberdintasunak txikiago bihurtuko dituzte.

4. Gobernuak partaidetzazko dinamika egonkorra eta orokortuak barnartzeko prest al daude?

Baiez uste dut, udalek eta aldundi batzuek dinamika hauen kudeaketan badute eta eskarmentua. Baina, egia da parte-hartze prozesuak kudeaketa publikoko beste alor batzuetara zabaltzeko - beste "aurrekontu partida" batzuetara - orain arte ukitu ez diren horietara, beharrezkoa dela, bai arlo honetara zuzendutako zerbitzu tekniko publikoak hobeto egokitzea eta, agian, handitzea, bai eta mentalitate berri bat gailentzea ere - arriskurik gabeko eta erreserbarik gabeko kontzientzia - parte-hartze prozesuak hedatzea planteatzeko garaian.

5. Eta gizarte zibila?

Gizarte zibilak -gizarteko sareak osatzen dituzten erakunde edo herritar elkarten talde bezala definitua- badirudi badituela parte-hartze prozesu hauen sustapenerako disonibilitatea eta aldeko jarrera, baina ezin dugu ahaztu iraganeko esperientzia txarrekin errefusa eragiten duela. Baina ez dago hain argi gizarteak - gizarte osoak - disonibilitate eta gogo hori duenik.

6. Zein da, zure ustez, gure inguruko aipatzeko moduko parte-hartze modelo bat?

Hemen arazoa jarraipenean dagoela esango nuke. Udalek eta bestelako instituzioek ere parte-hartze esperientzia garrantzitsuak jarri dituzte abian, baina ez dute lortu modelo baten ezarpen iraunkorrik. Gipuzkoako Foru Aldundiak eritimo bat hartu du partaidetzazko hainbat tresna eta praktika martxan jartzen; baina irudi luke praktika horiek sendotzeko hedapen handiago baten beharra legokeela - espazio eta edukietan - izaera globalago bateko modelo baterantz, horrela esan badaiteke.

Bartzelonako udalaren modeloa ere interesgarria da - "Decidim" programa - nahiz eta oraindik goizegi izan ebaluazio bat egiteko.

Málaga Contesta

Una ventana abierta a la participación

Málaga contesta

RUTH SARABIA

Directora General de Derechos Sociales, Participación Ciudadana, Inmigración y Cooperación al Desarrollo del Ayuntamiento de Málaga.

Málaga Contesta es el portal de participación ciudadana y transparencia local de toda la ciudadanía malagueña. Se trata de una plataforma online incluida dentro de la web municipal y accesible a través del portal de Gobierno Abierto y Transparencia del Ayuntamiento.

Un gobierno participativo favorece el derecho de la ciudadanía a involucrarse activamente en la conformación de políticas públicas y anima al Ayuntamiento a beneficiarse del conocimiento y experiencia de los ciudadanos.

Su objetivo es promover el acercamiento de los ciudadanos a la gestión municipal y facilitar su participación en las decisiones que más le afectan.

Su funcionamiento se basa en los tres ejes básicos del gobierno abierto: transparencia, colaboración y participación.

Málaga Contesta es una ventana abierta a la participación en el espacio más próximo al ciudadano: su barrio, su municipio.

Permite de una forma dinámica y activa la implicación de la ciudadanía y los colectivos sociales en el trabajo de construcción de la ciudad para, entre todos, hacerla mejor.

Para más información acerca de la plataforma Málaga Contesta:

<http://gobiernoabierto.malaga.eu/es/participacion/>

Aurrekontu Irekiak

Gipuzkoarrek 4.000 ekarpen baino gehiago egin dituzte Aldundiaren 2018ko aurrekontuetarako

HERRITARREN PARTE-HARTZE ZUZENDARITZA GFA

Maiatzean eta ekainean zehar herritarrengandik 4.000 ekarpen baino gehiago jaso dira Gipuzkoako Foru Aldundiaren Herritarren Partaidetzarako Zuzendaritzak ezarritako bideen bitartez. Aurreko ekitaldiko datuak kontuan hartuta, herritarren partaidetzak nabarmen gora egin duela egiaztatzen da, aurtengo edizioan, proiektu kolektibo horretan parte hartzeko bideak indartu egin baitira.

Gainera, maiatzean zehar, Imanol Lasak, Gobernatzako eta Gizartearekiko Komunikazioko foru diputatuak, eta Joseba Muxikak, Herritarren Partaidetzarako zuzendariak, bilkurak egin dituzte elkarte eta erakunde zibiletako 550 pertsona ingururekin. Gipuzkoako ordezkari sozialak modu

aktiboan eta zuzenean entzuteko apustua lehenetsuna da Foru Aldundiarentzat, hain zuzen ere Aurrekontu Irekiak 2018 ekimenaren esparruan. Ildo horretan, ikasleek, merkatariak, ekintzaileak, profesionalek, hezitzaileak, guraso elkarteak edo erretiratuen elkarteak aukera izan dute 2018ko ekitaldiko

Maiatzean eta ekainean zehar 4.000 herritar ekarpen baino gehiago jaso dira Gipuzkoako Foru Aldundiaren Herritarren Partaidetzarako Zuzendaritzak ezarritako bideen bidez.

Foru Aurrekontuei buruz beren ikuspegia emateko; baita Foru Aldundiko ordezkari politikoei beren ideiak eta iradokizunak zuzenean helarazteko ere.

Berrikuntza gisa, aurtengo ekimena ezagutzera emateko modu eraginkor eta zabalagoa jarri da abian. 25.000 galdetegi gehiago bidali dira etxetara; partaidetza prozesua luzatu egin da 60 egunera arte (iaz 44 egunekoan izan zen epe hori) eta modu nabarmenean indartu da kaleko presentzia, Herriz Herri kanpainako karpenei bidez.

Galdetegia ere eraldatu egin da, diseinu errazagoa eta pedagogikoagoa ezarri zaito. Hiru galdera ditu, eta horietako bi galdera irekiak dira, hau da, herritarren ekarpenak jasotzeko pentsatuta daude. Alde batetik, xedea da herritarrek 2018ko Foru Aurrekontuetarako proposamenak helaraztea, eta bestetik, etorkizunera begira, Gipuzkoaren erronkak zein diren ezagutzera. Azkenik, 11 jarduerara ildoko

katalogotik hiru politika hautatzeko aukera eskaintzen zaie herritarrei, Foru Aldundiak bere lehenetsuneko inbertsioak non egin beharko lituzkeen adierazteko. Galdetegiarekin batera, informazio mapa bat ere bidaltzen da. Bertan, modu bisualean azaltzen dira Foru Aldundiak 2017ko ekitaldiarako egindako inbertsio eta jarduerak, baita 2016an egindako zergabilteta zertan erabili den ere. Beraz, partaidetza eta kontu emate jarduerak da.

Aurrekontu Irekiak 2017 partaidetza ekimena Gipuzkoako Foru Aldundiaren 2015-2019 Kudeaketa Plan Estrategikoaren barne dago. Plan horren helburua da Gobernu Eredu Irekia sustatzea, hain zuzen ere partaidetzan eta pertsonetan oinarritutakoa.

Partaidetzari esker, lidergo eraldatzailerik eta partekatua lortzen da gure gizartearen eta gainerako erakundearen artean. Horri esker, politika publikoak osatu eta kudeatzeko orduan, gertutasuna, solidaritatea, erantzukizuna eta protagonismo aktiboa indartzen dira. Izan ere, guztion ekarpena, guztiontzat onura.

Informazio gehiago hemen: <https://www.gipuzkoa.eus/es/web/partaidetza/presupuestos-abiertos>

Foro mty

Mejores ciudadanos, mejor ciudad

SANDRINE MOLINARD

Directora General Consejo Cívico de Instituciones de Nuevo León.

El Consejo Cívico es una asociación civil que fomenta la participación ciudadana vinculando, desarrollando y empoderando a las organizaciones y agentes de cambio, con la finalidad de incidir e impactar en el bienestar integral de la comunidad.

Esta organización cívica busca que Nuevo León tenga una ciudadanía que participa organizadamente en los asuntos públicos, y de esta manera se vayan forjando Instituciones confiables y eficientes.

Con esta premisa y con el apoyo de diversas instituciones, Consejo

encuesta mostraron que la comunidad neolonesa tenía bajos índices de participación ciudadana, un hallazgo que motivó al Consejo Cívico, junto con Paz Es, a crear este espacio de vinculación ciudadana.

En sus inicios el ForoMty se realizaba cada cuatro meses, los ciudadanos se reunían para intercambiar buenas prácticas y experiencias de cómo podían trabajar en beneficio de su comunidad. Diversos proyectos de éxito como MovAc, Hagámoslo Bien y Cómo Vamos, Nuevo León han surgido del ForoMty. Y a partir de 2015, se cambió el formato del evento, para pasar a ser una gran Cumbre anual.

Hoy en día, ForoMty es una cumbre ciudadana que se ha convertido en un lugar de encuentro y colaboración para la transformación de la comunidad, cumpliendo siete años de realizarse en Nuevo León. El Foro busca ser un catalizador para el aprendizaje, la participación y la colaboración ciudadana y comienza a consolidarse como un espacio de vinculación de ideas, iniciativas y causas innovadoras que mejoran la sociedad.

LOS NÚMEROS DEL Foromty

- > 913 asistentes
- > 7 ponentes internacionales
- > 16 ponentes nacionales
- > 61 ponentes locales

> Se presentó en el Foro la tercera generación del Programa FAIS (Formación y Aceleración de Iniciativas Sociales) donde 6 iniciativas estudiantiles, 7 iniciativas sociales y 3 empresas sociales tuvieron la oportunidad de difundir sus proyectos, obtener fondos para sus causas y aprender a contar su historia por medio de un taller de "storytelling", y uno de Innovación Social.

Objetivos del Foromty

Incrementar el impacto en:

- > Empoderar al ciudadano a través de herramientas, conocimientos y experiencias prácticas.
- > Acelerar proyectos y procesos de innovación social.
- > Abonar a una nueva narrativa de identidad del territorio.

Este encuentro anual cuenta con la participación de importantes activistas, quienes a través de proyectos comunitarios han logrado impactos positivos en sus entornos.

Además de compartir casos de éxito en otras latitudes para el impulso de las causas que están contribuyendo a la construcción de una mejor comunidad, en el evento se promueve la colaboración a través de proyectos innovadores en temas diversos como: medioambiente, educación para la paz, cultura de la legalidad, evaluación gubernamental, cultura vial, migración y movimientos sociales. Entre las actividades que se desarrollan en el marco del ForoMty, se encuentran: sesiones plenarias, conferencias, paneles de discusión, diálogos, talleres y actividades sociales.

La intención de quienes integran el ForoMty, es traer al territorio temas cautivadores de participación ciudadana a fin de motivar a quienes están interesados en tener un mejor Nuevo León. Y desde luego, seguir siendo el lugar de encuentro de causas sociales que están cambiando la narrativa de la sociedad.

Más información en <http://foromty.org/index-foro.php>

The Power of Arguments

Analysis of the Advertising Campaign for the Energy Act

ANJA HEIDELBERGER
Année Politique Suisse, Institute of Political Science at the University of Bern

Année Politique Suisse analysed 1,127 advertisements relating to the referendum on the Energy Act on 21st May 2017. The build up to the vote was characterised by above-average levels of advertisement, in which both sides employed a large number of arguments.

On 21st May 2017, the Swiss electorate voted on the Energy Act (EnG). The aim of the act was to establish guidelines for energy and electricity use as well as the expansion of renewable energy production and a ban on the construction of new nuclear power stations, amongst other things. The referendum was called by a committee of various trade associations, the Swiss People's Party and members of the FDP. The Liberals and the Christian Democratic People's Party.

A more intense campaign than average

In the run up to the vote on the controversial Energy Act, the amount of advertising was firmly above-average (see Figure 1). With 1,127 advertisements published, an advertising intensity of 56.1 per cent and a total reach of 159 million impressions, the referendum campaign was almost three times as strong as the average (average advertising intensity: 22 per cent, average reach: 55 million impressions). The significantly higher number of advertisements from the opponents of the act (58.2 per cent of all advertisements related to the Energy Act) was counteracted by the larger reach of the advertisements from the act's advocates (170,000 impressions per advertisement for the advocates, 120,000 impressions per advertisement for the opponents). As a result, the advocates achieved half of all impressions with significantly fewer advertisements.

Later start of the advertising campaign

At the beginning of the referendum campaign, the opponents of the Energy Act provoked much discussion with their placard campaign, which took over the design and slogan of the committee against the Corporation Tax Reform Act III. In the first three weeks

of the campaign, there was little advertising on the subject of the Energy Act to be found (Heidelberger 2017). Starting 5 weeks before the date of the referendum, there was a flood of advertising. This late start to the campaign can be explained by the technical character of the proposal rather than a weak campaign. The fact that in such cases formation of opinion only occurs shortly before the date of the referendum (Milic et al. 2014) likely lead to campaign teams placing their advertisements later. The campaigns for other energy policy proposals paint a similar picture – with the exception of the vote on phasing out nuclear energy. This referendum concerned a more emotional and therefore, more partial topic, so accordingly, the advertising campaigns started earlier (Figure 2). Both campaigns reached their highest point in the second to last week before voters went to the polls (see Figure 3). In this way, from the fifth week before the vote the course of both campaigns mostly corresponded with the typical course of a campaign, as described by Bernhard (2012). **Italian-speaking Switzerland takes over the middle ground** In the different language regions of

of Aargau the argument for nuclear energy withdrawal was removed, which was used across all of German-speaking Switzerland. In a similar way, advertisements were composed differently in each language area. Opponents of the energy strategy criticised the far-reaching

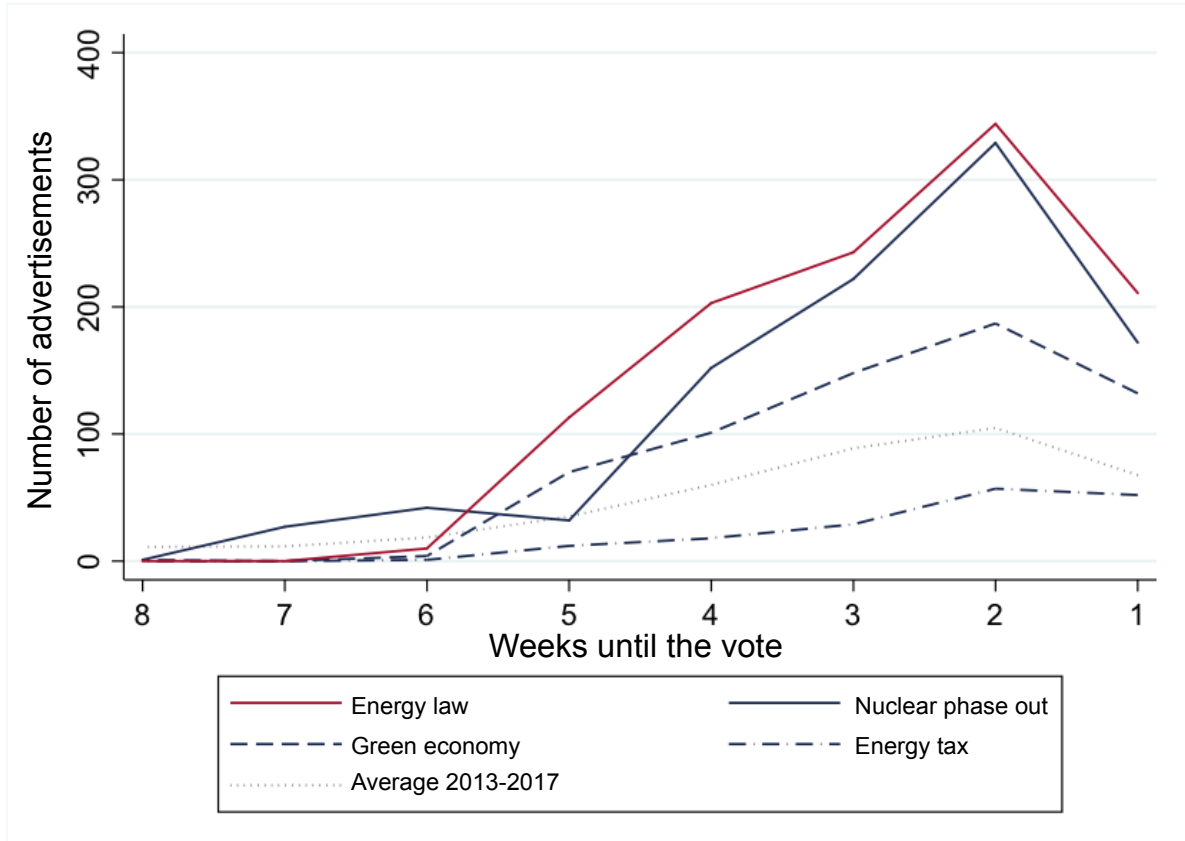

Figure 2: the number of advertisements per week in comparison to previous energy policy referenda

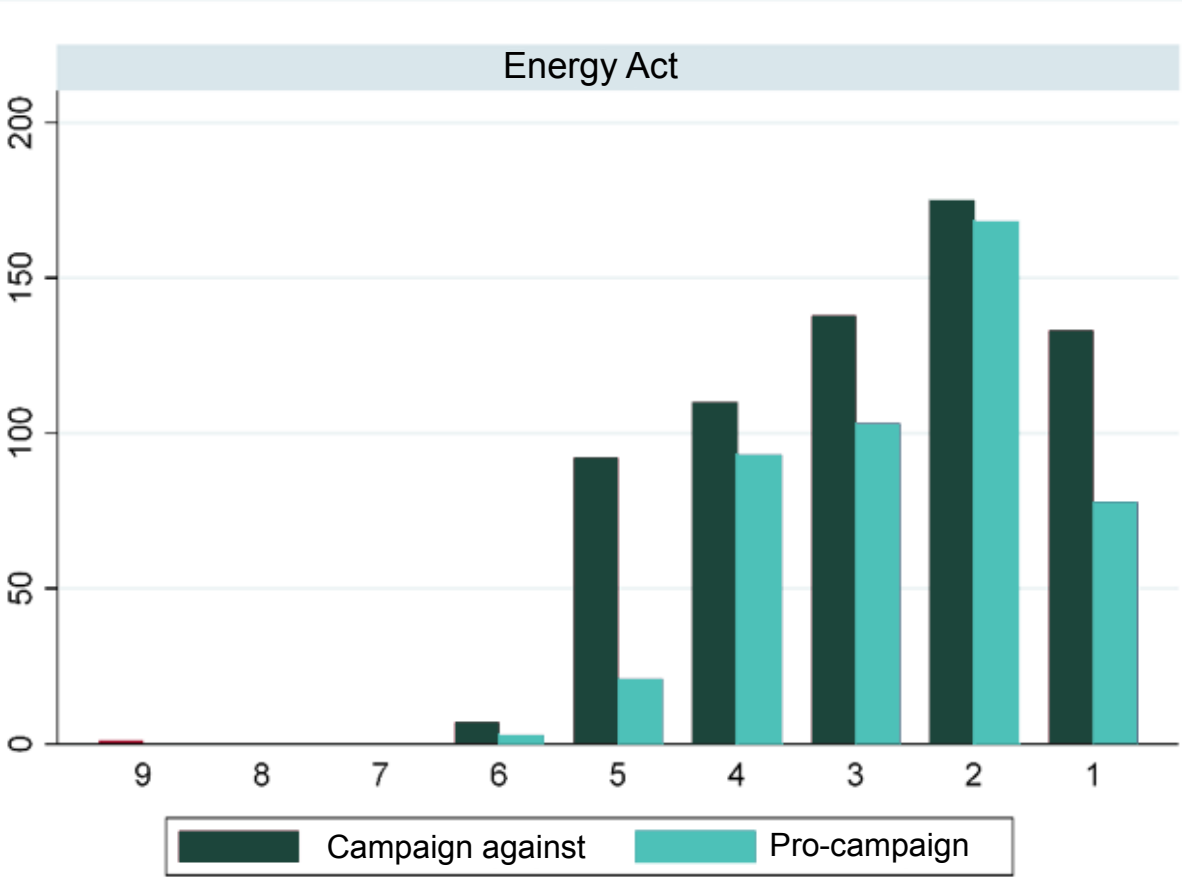

Figure 3: the number of advertisements per week by proposal and position

invasion into citizens' private lives in particular, as well as the increase in energy prices or taxes. They also stressed the negative consequences of wind energy, especially in Romandy.

Overall, the advocates of the proposal published more arguments per advertisement than average, but so did the opponents. The advertising campaigns for Swiss referenda often make strong use of testimonials which concentrate attention on single arguments and the individuals making them. On the other hand, the committees for the Energy Act concentrated a lot more on text advertisements. This allowed them to present the reader with as many arguments as possible.

Appendix: method

Année Politique Suisse conducted an analysis of advertisement for the Swiss referendum on 21st May 2017. In the eight weeks before voters went to the polls, 1,127 newspaper advertisements from 52 Swiss publications were collected and analysed. As not all newspapers have the same circulation, readership or number of issues, different measures were calculated.

- > Advertising intensity is the number of advertisements in all newspaper editions. An advertising intensity of 50% indicates that there was an advertisement in half of all newspapers.
- > The reach per advertisement indicates the number of impressions that an advertisement can achieve on average. A possible sighting by a reader is considered an impression. A reach of 100,000 impressions therefore means that an advertisement could be seen 100,000 times.

Note: This article first appeared on www.defacto.expert and presents a summary of the following report: Heidelberg, Anja (2017b). APS-Inserateanalyse der eidgenössischen Abstimmung vom 21. Mai 2017. Bern: Année Politique Suisse, Institute of Political Science at the University of Bern.

https://anneepolitique.swiss/static_files/APS-Inserateanalyse%20vom%2021.05.2017.pdf

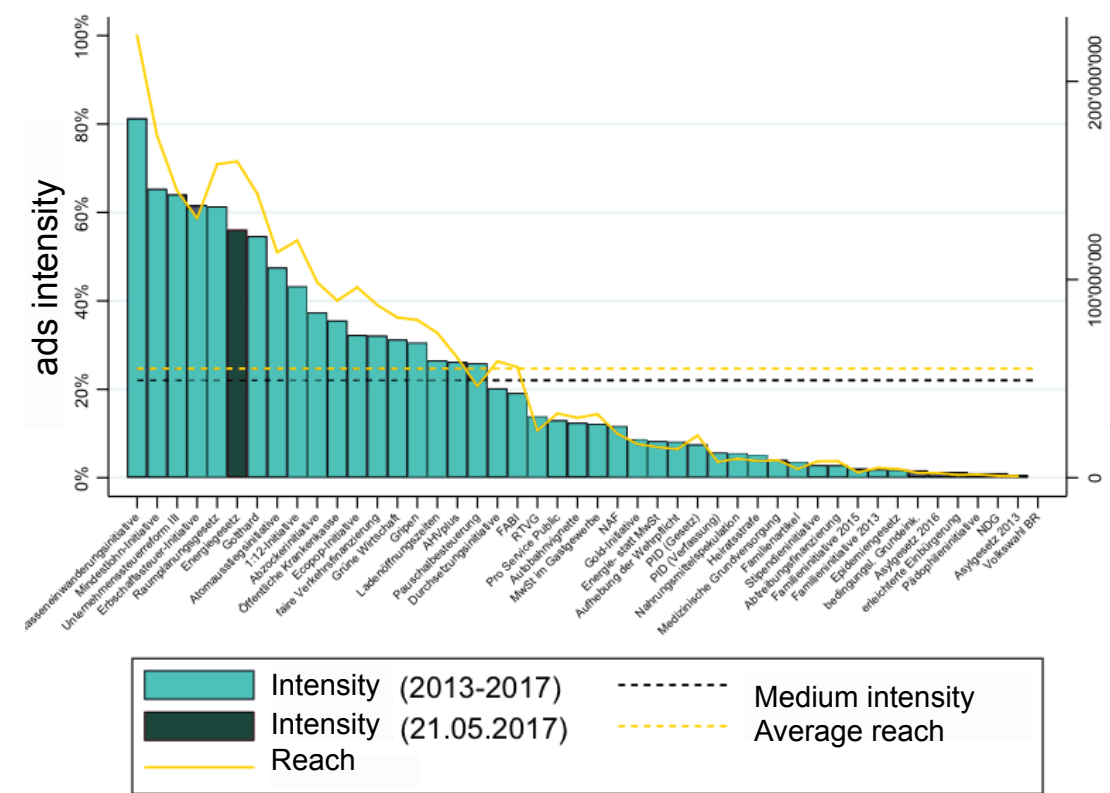

Figure 1: a comparison of the number of advertisements and reach (2013-2017)

Gipuzkoak Parte-hartzen du

Gipuzkoako Foru Aldundiaren partaidetza prozesuak

Gipuzkoako Foru Aldundiak alor ezberdinetako hainbat parte-hartze prozesu jarri ditu martxan pasa den ekitaldian.

Euskalgintzaren berrikuntza palankak

Gipuzkoako Foru Aldundiko Hizkuntza Berdintasunerako Zuzendaritza Nagusiak, euskalgintza berritzeko palankak identifikatzeko aukera emateko, parte-hartze egitasmoa sustatu zuen. Lan horretan, etengabe jardun zuten hurrengo galdera erantzun nahian: "Euskararen biziberritze prozesua sustatzen ari garen erakunde eta eragileok, zer egin behar dugu diferente eraginkorrako izateko?" Prozesu honen helburu nagusia, beraz; euskararen biziberritze prozesua indartzeko euskalgintzak datozen urteetan zer gauza berri egin behar duen eta nola jokatu behar duen hausnartzea zen. Horretarako, 2016ko udaberrian parte-hartze egitasmoa martxan jarri zen aurkezpen-ekitaldi batekin, eta jarraian hiru lan-saio burutu zituzten bi asteko maiztasunarekin.

Gazteria

Gipuzkoako Foru Aldundiko Partaidetza eta Gazteria departamentuek Gaztematikarekin batera Zarauzko udaleko gazte zerbitzua garatzeko parte-hartze prozesua garatu zuten. Proiektu honen helburua 18-30 urte bitarteko zarauztarrentzat izaera publikoko zerbitzu bat sortzea zen prozesu parte-hartzaile baten bitartez. Urtebeteko iraun zuen prozesuak eta, parte-hartzea baxua izan arren, emaitzen kalitatea paregabea izan zen. 45 akzio-proposamen egin ziren 8 lan-ildotan banatuta.

45 akzio-proposamen

1. Aisia
2. Enplegua
3. Etxebizitza
4. Orientazioa/ aholkularitza
5. Parte-hartzea
6. Harremanak
7. Kultura sorkuntza
8. Azpiegiturak/ espazioak

Jarduera fisikoa bultzatzeko proiektua

Gipuzkoako Foru Aldundiak lurraldean jarduera fisikoa sustatzeko proiektua abiatu eta, proiektu horren baitan, gipuzkoarren pertzepzioak ezagutzeko azterketa kualitatiboa egin behar izan zuen, proiektua amaitzerakoan proposatu zituen esku-hartzeak biztanleriaren beharretara hobekien egokitu zitezten. Hortaz, gipuzkoarrekin parte-hartze prozesu bat martxan jartzeko erabakia hartu zen.

Hiru talde sustatzaile osatu ziren: adin goiztiarrak (0-8 urte), bateratzea (20-55) eta adinekoak (55etik gora). Egitasmoa design thinking metodologia jarraituta eramango da aurrera, hau, izan ere; ideia berritzaileak sortzeko metodologia da, eta zeregin nagusia da erabiltzaile edo parte-hartzaileen beharrak ulertu eta horiei konponbidea ematea.

Foru arauaren berritze prozesua

Gipuzkoako Foru Aldundiak partaidetza prozesu bat aurrera eramatea erabaki zuen herritarren parte-hartzearen inguruko 1/2010 arau forala berrikusteko. Hain zuzen ere, lortu nahi zena zen prozesuaren eraginkortasuna aztertuko zuen metodologia bat erabilita diagnosi elementuak eta hobetze proposamenak identifikatu eta arau berri baten erredakzio eguneratua ahalbidetuko zuen dokumentu bat sortzea. Hori dena, lurralde historikoko gizarte aniztasuna islatuko zuen gaien arabera sortutako taldeetan landu zen; eragile, pentsaera eta ikuspuntu tekniko desberdinei horretarako lekua eskainita. Guztira 4 talde osatu ziren:

Gipuzkoako Foru Aldundiak beste hainbat partaidetza prozesu jarri ditu martxan, besteak beste:

- Gobernu ona
- Kultur adierazleen prozesua
- Lankidetza
- Lehen sektorea
- Telelana
- Pasaia
- Marko estrategikoaren inguruko prozesua

HAURREN ERABAKIA proiektua

Gaur egungo mundua helduek sortzen dute, helduentzat; gure herri, politika eta bizi garen inguruari buruzko erabakiak hartzen ditugu. Askotan prozesu parte-hartzaile bat izaten den arren, kolektibo oso garrantzitsu bat ahaztuta uzten dugu: UMEAK.

Premisa honekin, Gipuzkoako Foru Aldundiak, Gobernantza eta Gizartearekiko Komunikazioaren alorretik eta UNICEFek 350 ume protagonista dituen parte-hartze plan bat hasi dute Gipuzkoako politikan.

Esperientzia pilotu hau "2030 Garapen Iraunkorrerako Agenda" erreferentzia hartuta hasi da, haurtzararen ikuspuntutik eta hiru helburu oinarri hartuta: 1. Etorkizuneko erronkei erantzutea; 2. Gobernantza modu berriak sustatu eta horietaz hausnartzea; 3. Haurrei dagokien espazioa ematea: haiek ahalduntzea.

Esperimentu honek haurren partaidetza sustatzea ahalbidetuko du, baita bizikidetzarako baloreak lantzea, besteak beste: aukera berdintasuna, lankidetzak, komunikazioa, genero berdintasuna, inklusioa, aniztasuna edo enpatia, herri zein lurralde mailan.

Proiektuari bi lurralde esparrutatik ekingo zaio: herri mailan hausnarketa bat hasiko da parte-

haurtzaleen gertuko inguruneetara idealari buruz. Gipuzkoa mailan, berriz, etorkizunera begira izan behar dituzten gaitasunei eta gobernantza modu berriei buruzko hausnarketa egingo da.

Esperientzia honen inplementazioarekin "Etorkizuna Eraikiz", egun Aldundiaren

kudeaketa herritarrengana gerturatzeko garatu dena, umeen esparrura zabaldu nahi da. Hala, gaztetxoek euren iritzia emango dute Gipuzkoaren etorkizuneko erronka estrategikoen inguruan, zahartzarara, aldaketa klimatikoa, zibersegurtasuna, garapen ekonomikoa edo kultura, adibidez.

Partaidetza prozesu honetan erabiliko den metodologia esperientzietan oinarritutako dinamika izango da, haurren sormenean eta hausnarketan sakontzeko helburuarekin.

Proiektu hau abian jartzean, eta UNICEFen laguntzarekin, "Umeen Hiri Adiskideak" programa hedatuko da, NBERen Haurren Eskubideen Hitzarmenean bildutako printzipioak maila lokalean aplikatzea bultzatzen duena. Zentzu honetan, Aldundiak Gipuzkoa Haurren Laguna izena irabazi nahi du.

Era berean, proiektuaren eremuan, Haurren Partaidetzako Lurralde Foroa sortuko da Gipuzkoako udaletan egingo diren parte-hartze espazioen bitartez.

Eutokia, diseñando la europa del futuro

La Unión Europea actual es mayor, más diversa y se ocupa de cuestiones cada vez más complejas, en las que el valor añadido europeo es importante, pero difícil de comunicar. Hoy más que nunca el debate sobre Europa debe llevarse más allá de las instituciones, a la ciudadanía. Es crucial reforzar la comunicación con la ciudadanía, informándole de manera completa y exhaustiva sobre la Unión Europea e implicándole en un diálogo permanente.

En este contexto, nace Eutokia, iniciativa desarrollada por la Diputación Foral de Gipuzkoa. El objetivo prioritario de Eutokia es la generación de un espacio de reflexión y comunicación para profundizar en la comprensión de la UE y su futuro mediante un proceso de diálogo centrado en aspectos relevantes de la cuestión, buscando promover el sentido de pertenencia y apego. Con esta idea, Eutokia puede traducirse como lugar o espacio idóneo en el que diseñar la nueva unión europea.

El proyecto se ha centrado en un proceso de participación ciudadana de carácter intergeneracional que ha reunido a un total de 200 personas entre jóvenes, (menores de 30 años), y personas mayores (más de 65 años) entorno a la noción de la Unión Europea, su pasado, su presente y su futuro.

Lo que pretende este proyecto, es que a través de encuentros intergeneracionales, jóvenes

y mayores se encuentren, se miren, intercambien sus relatos sobre la Europa que han conocido y vivido, la que han heredado y la que quieren construir a futuro.

Para alcanzar el objetivo propuesto, en el marco de la celebración del Día de Europa, 9 de Mayo de 2017, la Diputación Foral de Gipuzkoa, teniendo como paraguas el proyecto Eutokia, celebró talleres en distintas poblaciones de Gipuzkoa. Estos talleres "EUTOKIA" se llevaron a cabo en dos fases. La primera en Arrasate, Beasain, Errenteria y Tolosa a través de dinámicas de trabajo públicas, en las que se recogieron las percepciones que tienen los ciudadanos sobre Europa, en la segunda fase se reflexionó sobre las conclusiones de estas dinámicas en un "World Café" celebrado en Donostia.

A continuación, se comparten las principales conclusiones extraídas:

LA UE DE FUTURO QUE QUEREMOS

1. UN CAMBIO EN LA RELACIÓN ENTRE LAS INSTITUCIONES Y CIUDADANÍA.
2. LA IGUALDAD.
3. SOLIDARIDAD.
4. MEJORAR LA ECONOMÍA.
5. PAZ.
6. PERSONAS INMIGRANTES Y REFUGIADAS.
7. DIVERSIDAD.
8. OTROS: Cultura, servicios sociales, atención a la diversidad funcional, envejecimiento, formar líderes del futuro, el valor del respeto,...

